Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

ПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

мнай 1921 оной ябриин 21-нээ гарана | № 279 (14390) | 1976 оной ноябриин 28, воскресени | Сэн 2 мүнгэн.

уряадай АССР-эй юhэдэхи зарлалай Верховно Соведэй дүрбэдэхи сесси

уряадай АССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта үгжөөхэ Гүрэнэй табан жэлэй түсэб ба Буряадай АССР-эй радай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ Гүрэнэй түсэб тухай

уряадай АССР-эй Госпланай түрүүлэгшэ, депутат Д-Н. Т. РАДНАЕВАЙ хэhэн элидхэлhээ

ХЭД ДЕПУТАДУУД! совет арадай комму- байгуулгын бүхы ринуудта шэнэ шэнэ тануудые туйлан. эй XXV съездын эбэринүүдые бодото бэелүүлхын түлөө тэй шангаар ажалла- айhан орчон байдалда республикын Верхов- едэй энэ сесси суг-

оной октябриин 26- рhэн КПСС-эй Цент- Комитедэй Пленум -эй арадай ажахые -1980 онуудта хүгжөө- рэнэй табан жэлэй тү- мүн СССР-эй арадай е 1977 ондо хүгжөөхэ эй түсэбэй проектнүү- аража үзэhэн байна. и дээрэ КПСС-эй ЦК- Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй хэлэ- ээгы удхатай, элн то- соо арбадахи табан түсэбтэ шууд сэхэ ческэ сэгнэлтэ үгтэ- үдэлмэриин шиидхэхы түүд тодорхойлогдо- үсэ шадалаа болон ан- а бүри ехээр хандуул- шухала зорилгонууд йлэгдэhэн байна.
С-эй ЦК-гай Плену- үүлээр боложо үнгэр- СССР-эй ба РСФСР-эй вно Соведүүдэй сесси хадаа СССР-эй, Р-эй арадай ажахые -1980 онуудта хүг- Гүрэнэй табан жэлэй үдые. СССР-эй, эй арадай ажахые ондо хүгжөөхэ түсэбүү- мүн 1977 оной СССР- лон РСФСР-эй Гүрэ- бюджедүүдые хаража ба баталан абаhан
С-эй ЦК-гай Октяб- (1976 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдые, Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгые болон СССР-эй, РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй сессинүүдэй тогтоолнуудые бүхы совет арад айхабтар ехэ урма зоригтойгоор угтаа.

НҮХЭД ДЕПУТАДУУД! Республикын Гүрэнэй түсэблэлгын комисси хадаа министерствэ ба албан зургаануудай, промышленна предприятинууд ба горайм- гүйсэдкомуудай хабаадалгатайгаар Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ Гүрэнэй табан жэлэй түсэб ба арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ Гүрэнэй түсэб зохёон табиhан байна.

Республикын Министрнүүдэй Совет эдэ түсэбүүдэй проектнүүдые хаража үзөөд, республикын Верховно Соведэй тус сессиин зүбшэн хэлсэлгэдэ ба баталамжада табина.

Арбадахи табан жэлэй түсэбэй тоо баримтанууд хадаа республикын үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хүгжөөлгын талаар үнгэрhэн табан жэлнүүдтэ туйлагдаhан хэмжээндэ, тэрэнэй урган хүгжэhэн экономическа хүсэ шадалда түшэглэнэ гэжэ нэн түрүүн тэмдэглэхэ хэрэгтэй.

Хэнэйшье мэдэhээр, КПСС-эй XXV съезд арбадахи табан жэлые ашаг үрын ба шанарай табан жэл гэжэ тодорхойлоо. Партиин съездын энэ шууд сэхэ заабари хадаа арбадахи табан жэлэй түсэбэй доторой удхые, тэрэнэй тэнсүүрине, арадай ажахын hалбаринуудай таарамжые, эд хэрэгсэлнүүдэй, мүнгэ зөөриин ба ажалай нөөсэнүүдые ашаг үрэтэйгөөр ашаглалгые тодорхойлhон байна.

ПРОМЫШЛЕННОСТЬ, ТРАНСПОРТ, ХЭЛХЕЭ ХОЛБООН

жэлэй түсэбэй дотор республикын промышленностиин и 1980 оной эсэстэ миллион түхэригэй гү, али 1975 онойхи- шэхэдэ 40,6 процен- ехэ болохоор хараалаг- Арбадахи табан жэлдэ ликымнай промышлен- үйлэдбэриин ургалтын дунда зэргын хэм- ээ 4,6 процентээр дээ- айха.

дахи табан жэлдэ шленна үйлэдбэриин а юhэдэхи табан жэ- туршада туйлагдаhан нhээ нэгэ бага доо- айбашье, харин ургал- эгэ процентын хэмжээн миллион түхэриг бай- 19,0 миллион түхэ- хүрэхэ юм. Республи- Министрнүүдэй Сове- эдэлэй промышлен- табан жэлэй туршада процентээр ургаха

н жэлэй түсэбэй про- тор республикын ара- ахын бүхы hалбари- шиидхэхы нүлөө эг промышленностиин инуудай үйлэдбэри түргэнөөр хүгжөөгдэ- араалагдана. Энэ ха- түрүүн республикын н, элшэ хүсэнэй үйдэ- ри хүгжөөлгэдэ хабаа- ектрын элшэ хүсэ эрилгэ 1980 ондо миллион киловаттчас- гэгдэхэ. 1975 онойхи- ходоо 5,2 дахин ехэ Иимэ ехэ ургалта 1,2 миллион киловатт- сэ шадалтай Гусино- ГРЭС-эй түрүүшын ашаглалгада оруул- ашаар туйлагдаха юм. ша ондо жэлдээ 3 мил- онно нүүрhэ малтаха далтай Холбоонжоной нүүрhэнэй уурхай агада тушаагдаха ёhо- уурхайн хүсэ шада- йсэд дүүрэнээр ашаг- шадабал, 1980 ондо мянган тонно хүрэтэр малтан абаха гэжэ жэлэй түсэб дотор ха- дана. Энэмнай 1975 оо 2,4 дахин ехэ бо-

ахые хүгжөөхэ арбада- ан жэлэй түсэб дотор бүтээлгэ болон металл болбосоруулгые хүгжөөлгэдэ айхабтар ехэ анхарал хандуулагдана. Энэ hалбариин продукци табан жэлэй эсэстэ 546 миллион түхэригтэ хүргэгдэхэ, 1975 онойхитой сасуулхада 73 процентээр ехэ болохо юм

Промышленностиин валова продукциин ниитэ хэмжээнэй 30 шахуу процентыень машина бүтээлгын ба металл болбосоруулгын продукци эзэлхэ болоно. Машина бүтээгшэдэй урда электротехническэ ба прибор, автомат хэрэгсэлнүүдые, хүдөө ажахыда хэрэглэгдэхэ үндэр бүтээсэтэй техникые, хүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдые үйлэдбэрилгэ ургаха. Мүн түмэр замай вагон болон локомотивуудые заhабарилга галаар тон шухала зорилгонууд табигдана. 1980 ондо электродвигательнүүдые гаргалга 48,3 процентээр, прибор болон автомат хэрэгсэлнүүдые — 51,4 процентээр, хүдөө ажахын машинануудые бүтээлгэ 12 миллион шахуу түхэригтэ хүрэтэр ехэ болохо юм.

Арбадахи табан жэлдэ ой модоной, модо болбосоруулгын ба целлюлозно-саарhанай промышленностиин бүридэлдэ шанарай талаар ехэ шухала хубилалтанууд болохо байна Энэ hалбариин гаргадаг продукци табан жэл соо 32,8 процентээр ехэ болгогдохоор хараалагдана. Сэлэнгын ЦКК-гай үйлэдбэрилдэг продукци 2,5 дахин ехэ болохо. «Забайкаллес» нэгэдэлдэ модо шэрэлгын хэмжээн юhэдэхи табан жэлэй хэмжээндэ үлэхэ, тиигэбэшье харин целлюлозо, картон, модоной зомгооhоор хэгдэhэн хабтагайнууд, арболит болон бусад зүйлнүүдые үйлэдбэрилгэ эрид түргэнөөр дээшэлхэ юм.

Барилгын материалнуудай, барилгын конструкци болон хэрэгсэлнүүдэй промышленностине хүгжөөлгэдэ онсо тогтохо хэрэгтэй. Арбадахи табан жэлдэ барилгын материалнуудай промышленность продукци гаргалгаяа 41,5 процентээр, харин барилгын конструкцинуудай промышленность — 2,4 дахин ехэ болгохо ёhотой. Жэшээнь, мүнөө байhан заводуудта 1980 ондо 188 миллион хирпиисэ гаргахаар хараалагдана. 1975 ондо 146 миллион хирпиисэ гаргагдаhан байгаа.

Республикын Госпланай тооложо үзэhэнэй ёhоор, 1980 он хүрэтэр иимэ ургалта туйлаашье hаа, 30 миллион хирпиисэ, 400—500 мянган шахуу кубометр бэшэ материалнууд, түмэр-бетон конструкци ба зүйлнүүд дуталдаха болоно. Теэд яажа иимэ байдалhаа гарахаб?

Нэн түрүүн, «Бурятстройматериалы» нэгэдэлэй, Буряадай барилгын управлениин, «Бурятцелинстрой», «Вурводстрой» трестнүүдэй, «Межколхозстрой» нэгэдэлэй хүтэлбэрилэгшэд бүхы предприятинуудайнгаа хүсэ шадалые ойрын сагта, заатагүй проектээр хараалагдаhан хэмжээндэнь хүргэлгые хаангаха ёhотой.

Хоёрдохёор, барилгын индустриин шэнэ предприятинуудые бариха гэжэ арбадахи табан жэлэй түсэбөөр хараалагдана.

КПСС-эй XXV съезд арадай хэрэглэмжын эд бараа үйлэдбэрилгые бүри ехэ болгохо талаар ехэшье, харюусалгатайшье зорилгонуудые промышленностиин хүдэлмэрилэгшэдэй урда табиhан байна.

Тиимэhээ арадай хэрэглэмжын эд бараа, эдеэ хоолой зүйлнүүдые бүри ехээр, hайн шанартайгаар гаргаха гэжэ бидэндэ ехэ хариуцалгатай зорилго табигдана. Арбадахи табан жэлдэ хүнгэн промышленностиин продукци үйлэдбэрилгэ 11,9 процентээр, эдеэ хоолой промышленностиин — 18,0 процентээр ехэ болохоор хараалагдана. Эдэ hалбаринуудай бүхы продукци 1980 ондо 780 миллион түхэригтэ хүргэгдэхэ юм.

Арадай хэрэглэмжын эд товарнуудые гаргалга 24,2 процентээр ургаха, тиигэжэ 1980 ондо 413,3 миллион түхэригэй эд бараан гаргагдана.

Саашань элидхэлшэ арадай хэрэглэмжын эд бараа бүри ехээр үйлэдбэрилдэг болохын түлөө хүдэлжэ байгаа предприятинуудые hэльбэн шэнэдхэхэ, үйлэдбэриин талмайнуудые ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхэ, шэнэ предприятинуудые бариха болон энэ хэрэгтэ союзна ба союзна-республиканска мэдэлэй предприятинуудай ехэ юумэ хэхэ байhан тухай дэлгэрэнгыгээр тогтобо.

НҮХЭД ДЕПУТАДУУД! Арбадахи табан жэлдэ мүнөө хүдэлжэ байhан предприятинуудта продукци үйлэдбэрилгын ургалтын 90 процентынь, ашаглалгада оруулагдаха шэнэ предприятинуудые хараада абахада — 74 процентнь ажалай бүтээсэ дээшэлүүлhэнэй ашаар туйлагдаха юм.

Республикын олон тоото промышленна предприятинууд коллективэйнгээ социальна хүгжэлтын нэгэдхэмэл түсэбүүдые зохёон табяа. Тэдэнэй тоодо «Теплоприбор», Хүүргэнүүдэй түмэр хэрэгсэлнүүдэй, локототив вагон заhабарилгын, Элхиин автозаhабарилгын заводууд, Галуута Нуурай шахта болон бусад предприятинууд ороно.

Саашань элидхэлшэ республикын олон тоото промышленна предприятинуудай ажалай бүтээсые дээшэлүүлхэ талаар абтажа байгаа хэмжээ ябуулганууд тухай дэлгэрэнгыгээр тогтоhон байна.

Предприятинуудай проектээр хараалагдаhан хүсэ шадалые гүйсэд дүүрэнээр ашаглаха асуудал хадаа онсо шухала экономическа асуудал мүн болоно. Энээнэй хэр зэргээр шиидхэгдэhэн дээрэhээ олон юумэн дулдыдаха байна. Тиимэhээ арбадахи табан жэлдэ предприятинуудай үйлэдбэриин хүсэ шадалые хүсэд дүүрэнээр ашаглаха хэрэгые шанга хиналта доро табиха, эрилтэеэ бүри дээшэлүүлхэ шухала болоно.

Үйлэдбэриин ашаг үрые дээшэлүүлхэ талаар шиидхэхы онол аргануудай нэгэн болохо, гаргагдадаг продукциингаа шанар эрид шууд дээшэлүүлгэ хадаа КПСС-эй XXV съездын шухала эрилтэнүүдэй нэгэн мүн болоно.

Мүнөө үедэ манай республикын промышленностиин гаргадаг 62 зүйлнүүд Гүрэнэй шанарай тэмдэгтэ хүртэhэн байна. Энэмнай тон үсөөн. Жэшээнь, нимэ баримтануудые хаража үзэе. Байгэ онол 10 hара соо шанарай тэмдэгтэй продукци 19,4 миллион түхэригэй гаргагдаhан байна. Энэмнай республика дотор гаргагдаhан промышленнын продукциин ниитэ хэмжээнэй 1,7 процент болоно ха юм.

Саашань элидхэлшэ бүхы түхэлэй транспортын ба хэлхээ холбооной түхэрэлгэ хүгжөөлгэ табан жэлэй түсэб дотор ехэ анхарал хандуулагдаhан тухай дэглэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: заседаниин зал соо. Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ХҮДӨӨ АЖАХЫ

НҮХЭД ДЕПУТАДУУД! Республикын хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ газар ашаг үрэтэйгээр хэрэглэhэнэй ашаар тариалангай продукци үйлэдбэрилгые ехэ болголго, тэрэнэй үндэhөөр хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгые саашаданъ бүри түргэнөөр хүгжөөхэ гээшэ урдаhаа найхидаал адли гол шухала зорилго болоно.

Табан жэлэй түсэб дотор колхозууд болон гүрэнэй ажахынуудта валова продукци үйлэдбэрилгые жэлэй дунда зэргын хэмжээнэй ургалта юhэдэхи табан жэлтэй жэшэхэдэ 18,8 процентээр ехэ болохо байна. Тиигэжэ 1980 ондо хүдөө ажахын валова продукци 335,7 миллион түхэригтэ хүрэхэ гэхэ гү, али 1975 онойхитой жэшэхэдэ 27,5 процентээр дээшээ болохо.

Республика дотор ороохо таряа абалгые жэлэй дунда зэргын хэмжээгээр 670 мянган тоннодо хүргэхэ, урдахи табан жэлтэй жэшэхэдэ 31,3 процентээр ехэ болохо юм.

Ороохо таряанай бүхы суглуулбари ехэ болголго ба ургаса дээшэлүүлгэ хадаа горох, ешмээн ба обёос тариха талмай үргэдхэhэнэй ашаар, мүн баhа эдэ ургамалнуудай ба шэниисын үндэр ургасатай сортнуудые үйлэдбэридэ нэбтэрүүлhэнэй ашаар туйлагдахаар хараалагдана.

Хартаабха үйлэдбэрилгые бүри ехэ болгожо, тэрэнэй ашаар ниитын мал ажалай тэжээлэй нөөсые үргэдхэхэ талаар республика дотор абтаhан хараа шугамтай зохилдуулан арбадахи табан жэлэй проект дотор 1980 ондо хартаабха тариха талмайнуудые колхоз болон гүрэнэй ажахынуудта 20 мянган гектарта хүргэжэ, 206,7 мянган тонно хартаабха суглуулхаар хараалагдана Тиигэжэ хартаабхын ургаса 1980 ондо гектар бүхэнhөө 103 центнертэ хүргэхэ, энэмнай 1975 онойхидо орходоо 21 процентээр дээшэ болоно. Табан жэл соо колхоз болон гүрэнэй ажахынуудта овощ үйлэдбэрилгэ жэлэй дунда зэргын хэмжээгээр 48 процентээр дээшэнь болгохо. Энээнине тарилгын талмай ехэ болгонгүй, имагтал овощой ургасын жэлэй дунда зэргын хэмжээе 45 процентдэ хүргэhэнэй ашаар туйлагдахаар хараалагдана Хүн зониие ногоон овощоор түхэреэн жэл соо хангалгые hайжаруулха зорилгоор тепличнэ ажахын талмайе 20 мянган дүрбэлжэн метрээр үргэн болгохоор хараалагдана.

1976—1980 онуудта шэмэтэ тэжээлнүүдые, сенаж болон үбhэ ногоо жэл бүри дунда зэргээр 1,5 дахин ехэ болгохоор хараалагдана. Тэжээлэй ургамалнуудые ехээр үйлэдбэрилгэ хадаа олон жэлэй ногоо тарилгын талмай ургэдхэhэнэй, сабшалангай талмайнуудые hайжаруулhанай, ургалагдадаг сабшалан ба бэлшээринүүдые бүри ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэhэнэй болоhоной ашаар бэелүүлэгдэхэ гэжэ хараалагдана.

Табан жэлэй түсэб дотор хараалагдаhан газар тариалангай продукци үйлэдбэрилгые ба тэрэнэй ургалтые хангалга хадаа тэжээлэй баазые бэхижүүлхэ үндэhэ hуури табижа, 1980 ондо ниитын мал ажалда 940 мянган тонно тэжээлэй единицэ үгэхэ арга олгоно. Колхоз, совхозуудай материально-техническэ үндэhэ hуури саашаданъ бэхижүүлhэнэй, үйлэдбэридэ эрдэм наукын болон түрүү дүй дүршэлэй туйлалтануудые нэбтэрүүлhэнэй үндэhөөр, хүдөө ажахын ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлhэнэй ашаар газар тариалангай продукци үйлэдбэрилгые ехэ болгохо гэжэ табан жэлэй түсэбэй проект дотор хараалагдана.

Табан жэлэй туршада уhалагдадаг тариалангай талмай 3,1 мянган гектараар сабшалан болон бэлшээринүүд — 19,6 мянган гектараар үргэдхэгдэхэ байна. Тиигэжэ уhалагдадаг тариалангай газар 1980 ондо 47,6 мянган гектар, сабшалан ба бэлшээринүүд — 145,1 мянган гектар болохо юм. Түсэб дотор уhалагдадаг газарhаа хартаабха абалга жэл бүхэндэ 34 процентээр, силостэ орохо кукуруза 24 процентээр, олон жэлэй ногоон — 3,1 дахин ехэ болгохо гэжэ хараалагдана.

1976—1980 онуудта хүдэлжэ байгаа уhалууриин түхеэрэлгэнүүдые шэнэлэн hэльбэхэ ба шэнээр бариха талаар ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ юм.

hүүлэй жэлнүүдтэ органическа ба минеральна үтэгжүүлгэ хэрэглэлгэ манай ажахынуудта нэгэ хэды hайжарhан байна. Түсэбэй проект дотор минеральна үтэгжүүлгэ гүйсэд дүүрэнээр хэрэглэhэнэй ашаар хүдөө ажахын ургамалнуудай ургасые 15—20 процентээр дээшэлүүлгые хангаха ёhотой гэжэ хараалагдана.

Ургаса дээшэлүүлгэдэ органическа үтэгжүүлгэ хэрэглэлгэ хадаа тон шухала удха шанартай байна. Тиимэhээ 1980 ондо органическа үтэгжүүлгэ тариалан ба нуга сабшалан дээрэ гаргалгые 1,6 миллион тоннодо хүргэхэ, тэрэнhээ гадуур 100 мянган тонно торф бэлдэжэ, тарааха ёhотой болонобди.

Хүдөө ажахын ургамалнуудые элдэб үбшэнhөө болон хорхой шумуулhаа химическэ аргаар хамгаалха хэмжээнүүд зохёон табигдаа

Табан жэлэй түсэбэй проект дотор бүхы түхэлэй ажахынуудта жэл бүхэнэй дунда зэргын хэмжээгээр мяха үйлэдбэрилгэ амидын шэгнүүрээр 80 мянган тоннодо, hү — 241 мянган тоннодо, үндэгэ — 188 миллиондо, ноохо — 6,3 мянган тоннодо хүргэхэ гэжэ хараалагдана. 1980 ондо ниитын ажахынуудта мяха үйлэдбэрилгэ 1975 онойхитой жэшэхэдэ 22,4 процентээр, hү — 14, үндэгэ — 33,5, ноохо — 14,5 процентээр ехэ болохо юм. Тиихэдэ малай болон шубуудай тоо толгой баhал ургахаар хараалагдана

1976—1980 онуудта мал ажалай продукци үйлэдбэрилгын ургалта хадаа тэжээлэй бааза улам ехээр бэхижүүлhэнэй, адууhа малай байрануудые барилгада капитальна hомололго ехээр ашаглаhанай, арадай ажахын энэ hалбарида ажахы хоорондын үйлэдбэриин хамжаа, мэргэжүүлгэ үргэнөөр нэбтэрүүлhэнэй ашаар туйлагдаха гэжэ түсэблэгдэнэ. Табан жэл соо колхоз, совхозуудта эбэртэ бодо малай тоо 6 процентээр, тэрэ тоодо үнеэдэй тоо — 7,9 процентээр олошорхо юм.

(Үргэлжэлэлынь 2-дохи нюурта).

ҮНЭН ЗҮРХЭНЭЙ БАЯСХАЛАН

Советскэ Союзай Коммунис партиин Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум, СССР-эй Министрнүүдэй Совет Агуухэ Октябриин социалис революциин 59 жэлэй ойтой дашарамдуулан манай ороной ажалшадhаа, партиийна болон ниитын эмхинүүдhээ, предприятинуудай, барилгануудай, колхозууд болон совхозуудай, эмхи зургаануудай коллективүүдhээ, Совет Армиин ба Флодой сэрэгшэдhээ олон тоото телеграммануудые, бэшэгүүдые абаhан байна. Совет обществын морально-политическэ бата нэгэдэлые, Коммунис партияа, тэрэнэй нүхэр Л. И. Брежнев түрүүтэй ленинскэ Центральна Комитедые тойрожо совет арадай эмхидэн жагсанхай байhые гэршэлhэн амаршалгын бэшэгүүд дотор КПСС-эй ба Совет гүрэнэй дотоодын болон гадаадын политикые бүрин hайшаадагынь элирхэйлэгдэнэ.

Совет хүнүүд КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бодото дээрэнь бэелүүлгын талаар тодорхой амжалтанууд туйлагдаа гэжэ мэдээсэнэ, 1976 оной даалгабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхэ, Агуухэ Октябриин 60 жэлэй ойе нэрэтэй солотойгоор угтаха, арбадахи табан жэлэй түсэбые бүхы дээрэнь дүүргэхэ ба үлүүлэн дүүргэхээр hайн арга нүхэсэлнүүдые бии болгохо гэжэ эрид шиидэнхэй байhанаа мэдүүлнэ. Хүдэлмэришэд, колхознигууд, интеллигенци КПСС-эй ЦК-гай октябриин (1976 оной) Пленум дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгэ доторхи заабаринууд ба тобшололнуудые түгэс зоригжолтойгоор, ехэтэ hайшаан угтаа.

Амаршалгын телеграмманууд ба бэшэгүүд аха дүү социалис оронуудай хүтэлбэрилэгшэдhөө, хилын саанахи оронуудай коммунис ба хүдэлмэришэнэй, национально-демократическа партинуудhаа, правительствануудhаа, гүрэнүүдэй ба ниитын ажал ябуулагшадhаа, демократическа эмхинүүдhээ, тус тус гражданинуудhаа абтаа. Агуухэ Октябриин нангин зорилгонуудта Соведүүдэй ороной хододоо үнэн байдагые, бүхы арадуудай үндэhэн ашаг туhада харюусадаг тэрэнэй эб найрамдалта гадаадын политикын сэхэ шууд, үүсхэл түгэс байhые манай ханинар урматайгаар тэмдэглэнэ. КПСС-эй XXV съездын батлан абаhан программа — эб найрамдалай, уласхоорондын харилсаа холбооной түлөө, арадуудай сүлөөтэ, бэеэ даахан байдалай түлөө саашанхи тэмсэлэй программа бэелүүлхын тула Советскэ Союзай эрхилдэг уласхоорондын ябуулгань олоной дунда ойлгогдодог, дэмжэлгээр угтагдадаг.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Верховно Соведэй Президиум ба СССР-эй Министрнүүдэй Совет Агуухэ Октябриин 59 жэлэй ойтой дашарамдуулан эльгээhэн амаршалгануудайнь, hайн хүсэлэнгүүдэйнь түлөө партиийна, соведүүдэй ба ниитын эмхинүүдтэ; предприятинуудай, эмхи зургаануудай, барилгануудай, колхозууд болон совхозуудай коллективүүдтэ, Совет Армиин ба Флодой сэрэгшэдтэ, партиин болон ажалай ветерануудта, бүхы совет хүнүүдтэ, аха дүү социалис оронуудай хүтэлбэрилэгшэдтэ, хилын саанахи оронуудай коммунис ба хүдэлмэришэнэй, национально-демократическа партинуудта, правительствануудта, гүрэнүүдэй ба ниитын ажал ябуулагшадта, демократическа эмхинүүдтэ, тус тус гражданинуудта үнэн зүрхэнэй баясхалан хүргэнэ.

КПСС-эй ЦЕНТРАЛЬНА КОМИТЕТ	СССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ПРЕЗИДИУМ	СССР-эй МИНИСТРНҮҮДЭЙ СОВЕТ

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ БУХАРЕСТЪЭЭ МОРДОО

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев Москвагаа бусахын тула ноябриин 26-да Бухарестhээ мордобо. РКП-гэй Генеральна секретарь, СРР-гэй Президент Н. Чаушескугай уряалаар хани ёhоной, албанай хэрэгээр СРР-тэ ерэhэн байна. Нүхэр Л. И. Брежнев Варшавска договорто хабаададаг гүрэнүүдэй Политическэ зүбшэлэлгын комитедэй Бухарестдэхи зүблөөндэ СССР-эй делегациие толгойлоо.

Нүхэр Л. И. Брежневтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. У. Черненко, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша К. В. Русаков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. М. Александров, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. Н. Радионов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, ТАСС-ай генеральна директор Л. М. Замятин гэгшэд Москвадаа бусаба.

Үдэшэхын тула РКП-гэй Генеральна секретарь, СРР-эй Президент Н. Чаушеску, РКП-гэй ЦК-гай Политгүйсэдкомой гэшүүд М. Мэнеску, Э. Бобу, К. Буртикэ, Г. Чоарэ, И. Динкэ, Э. Дрэгэнеску, Я. Фазекаш, И. Ионицэ, П. Лупу, П. Никулеску, Г. Опря, Г. Панэ, И. Пэцан, Д. Попеску, Г. Рэдулеску, Л. Рэуту, И. Углар, И. Вердец, Ш. Войтек, РКП-эй ЦК-гай Политгүйсэдкомой гэшүүдтэ кандидадууд Ш. Андрей, И. Банк, И. Коман, М. Даля, М. Добреску, И. Урсу, РКП-гэй ЦК-гай секретарьнууд К. Дэскэлеску, А. Дума, РКП-гэй ЦК-гай гэшүүн, СРР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр Д. Маковеску, РКП-гэй ЦК-гай гэшүүдтэ кандидат, СРР-hээ СССР-тэ байдаг элшэн сайд Г. Бадрус, тэрэшэлэн КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-hээ СРР-тэ байдаг элшэн сайд В. И. Дрозденко гэгшэд аэропортдо ерэбэ.

Нүхэр Н. Чаушеску самолёдой гэшхүүрэй дэргэдэ ерэжэ, нүхэд Л. И. Брежневтэй, А. Н. Косыгинтай, А. А. Громыкотой, К. Ф. Катушевтай К. У. Черненкэтэй бусад совет нүхэдтэй халуунаар амаршалалсаад, тараба.

Самолет Москва тээшэ шэглэн ниидээ.

(ТАСС).

НҮХЭР Л. И. БРЕЖНЕВ МОСКВАДАА БУСАЖА ЕРЭБЭ

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев ноябриин 26-да Бухарестhээ Москвадаа бусажа ерээ. РКП-гэй Генеральна секретарь, СРР-эй Президент Н. Чаушескугай уряалаар, хани ёhоной албанай хэрэгээр СРР-тэ ошоhон юм. Нүхэр Л. И. Брежнев Варшавска договорто хабаададаг гүрэнүүдэй Политическэ зүбшэлэлгын комитедэй Бухарестдэхи зүблөөндэ СССР-эй делегациие толгойлоо.

Нүхэр Л. И. Брежневтэй хамта КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ А. Н. Косыгин, КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыко, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. Ф. Катушев, КПСС-эй ЦК-гай секретарь К. У. Черненко, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша К. В. Русаков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүндэ кандидат, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша А. М. Александров, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшо Н. Н. Радионов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүн, ТАСС-ай генеральна директор Л. М. Замятин гэгшэд Москвадаа ерэлсэбэ.

СССР-эй гүрэнэй тугуудаар шэмэглэгдэhэн Внуковска аэродром дээрэ нүхэр Л. И. Брежневые, бусад совет нүхэдые нүхэд Ю. В. Андропов, В. В. Гришин, А. П. Кириленко, Ф. Д. Кулаков, К. Т. Мазуров, А. Я. Пельше, Н. В. Подгорный, М. А. Суслов, Д. Ф. Устинов, П. Н. Демичев, Б. Н. Пономарев, М. С. Соломенцев, И. В. Капитонов, Б. И. Долгих, М. В. Зимянин, Я. П. Рябов, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүд Б. П. Бугаев, Г. С. Павлов, Г. Э. Цуканов, Н. А. Щелоков, КПСС-эй ЦК-гай гэшүүдтэ кандидадууд О. Б. Рахманин, С. К. Цвигун, Г. К. Цинев, КПСС-эй Центральна шалгалтын комиссиин гэшүүд А. И. Блатов, К. М. Боголюбов, Ю. М. Чурбанов, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министрэй орлогшонор Н. И. Земсков, А. Г. Ковалев, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретариин туhалагша В. А. Голиков, КПСС-эй ЦК-гай таhагые даагшын орлогшо Г. А. Киселев болон бусад тушаалтад угтаа

СРР-эй хэрэгүүдые СССР-тэ саг зуура даажа байhан этигэмжэтэ Г. Кольц, СССР-тэхи СРР-эй посольствын дипломатическа хүдэлмэрилэгшэд угталсаба.

(ТАСС).

Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1976—1980 онуудта хүгжөөхэ Гүрэнэй табан жэлэй түсэб ба Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ Гүрэнэй түсэб тухай

(Түгэсхэл. Эхиниинь 1-дэхи нюурта).

Республикын колхоз болон совхозуудта хонин ажалые саашань хүгжөөлгэдэ гол анхарал хандуулагдаха байна. Табан жэлэй туршада хониной мяха абалгые 20,3 мянган тоннодо хүргэхэ гү, али 27 процентээр дээшэлүүлэгдэхэ байна. Тиихэдэ хонидой тоо толгой 3 процентээр олон болохо. Хонин ажалһаа ородог олзо доход бүхы мал ажалай продукци худалдалгаһаа ородог олзо доходой 31 процентнь болодог байна. Тиимэһээ манай республикын мал ажалай гол шухала энэ һалбариин саашанхи хүгжэлтэдэ анхаралаа бүри ехээр табиха ёһотойбди.

Түсэбэй проект дотор гахайн мяха абалгые 1980 ондо 12,6 мянган тоннодо хүргэжэ, 1975 онойхитой сасуулхада 40 процентээр ехэ болгохоор хараалагдана. Гахайн мяха үйлэдбэрилгын ургалта хадаа энэ һалбарида мэргэжүүлгэ болон томодхолго хэрэглэжэ, тэрэниие промышленнна үндэһэ һуури дээрэ табиһанай ашаар түйлагдаха байна.

КПСС-эй обкомой гурбадахи Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан шубуунай мяха үйлэдбэрилгые 1980 ондо 13,7 мянган тоннодо хүргэхөөр хараалагдана. Шубуунай мяха үйлэдбэрилгэ Кабанскын, Загарайн, Мухар-Шэбэрэй, Бэшүүрэй аймагуудтахи болон «Рыбакколхозсоюзай» колхозуудтахи тусхай мэргэжэлтэй шубуунай фабрикануудта гол түлэб бэелүүлэгдэхэ байна.

Үндэгэ абалга хадаа «Птицепром» трестын шубуунай фабрикануудта болон Түнхэнэй аймагай «Сибиряк» колхоздо бэелүүлэгдэхэ юм. 1980 ондо 135 миллион үндэгэн абтахаар хараалагдана.

Табан жэлэй түсэбэй проект дотор хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгын хэмжээн хадаа РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй манай республикада үгэһэн 1976—1980 онуудта гүрэнэй бэлэдхэлэй түсэбүүдэй дүүргэлтые хангажа шадаха байна.

1980 ондо 103 мянган тонно орооһо таряа, 32 мянган тонно хартаабха, 26 мянган тонно овощ гүрэндэ худалдаха ёһотойбди. 1975 онойхитой жэшэхэдэ гүрэндэ мяха худалдалга 15,9 процентээр, һү — 14,4, үндэгэ — 21,8, нооһо — 9,5 процентээр ехэ болгохо байна.

Хүдөө ажахын продукци үйлэдбэрилгэ бүри ехэ болгохынгоо хажуугаар тэрэнэй шанар һайжаруулха талаар хэгдэхэ ажал хүдэлмэридэ гол анхаралаа хандуулха гээшэ айхабтар ехэ удха шанартай болоно.

Табан жэлэй түсэбэй ёһоор республикын колхоз, совхозуудта 6.560 трактор, 2.050 таряа хуряаха комбайн, 6.860 ашаанай машина, 370 экскаватор, 400 бульдозер болон бусад техникэ үгтэхөөр хараалагдана.

Түсэбэй ёһоор колхозуудта үйлэдбэриин гол фонднууд 250 миллион түхэригтэ, совхозуудта — 482 миллион түхэригтэ хүрэтэр ургаха юм.

Хүдөө ажахыда ажалай бүтээсэ 1980 ондо 1975 онойхитой жэшэхэдэ 27,1 процентээр дээшээ болохо, тэрэнэй ашаар валова продукциин ургалтын 99,6 процентнь абтахаар хараалагдана.

Хүдөө, ажахын ашаг үрые дээшэлүүлгэ, тэрэниие үндэр бүтээсэтэй техникээр хангалга хадаа бүхы кадрнуудай мэргэжэл дээшэлүүлхэ, мэргэжэлтэдые, илангаяа механизаторнуудые бэлдэхэ асуудалда үдэр бүриин анхарал хандуулха эрилтэ табина.

КАПИТАЛЬНА БАРИЛГА

НҮХЭД ДЕПУТАДУУД! Манай ороной зүүн зүгэй районуудта үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ тухай КПСС-эй XXV съездын хараа шугамуудтай зохилдуулан манай республикын арадай ажахые хүгжөөлгэдэ гаргашалагдаха капитальна һомололгын ниитэ хэмжээн орон доторхи дунда зэргын хэмжээнһээ нэгэ хэды дээгүүр арбадахи табан жэлдэ хараалагдана. Энэ табан жэл соо капитальна барилгада 1,9 миллиард түхэриг гаргашалагдаха гэхэ гү, али урда тээхи табан жэлэйхиһээ энэнь 35,2 процентээр ехэ болоно. Энээнһээ гадуур республикын газар дээгүүр Байгал-Амарай түмэр замай барилга үргэлжэлүүлэгдэхэ.

Промышленностьда эрдэм техникын дэбжэлтэ шиидхэхэ арадай ажахын гол шухала һалбаринуудые хүгжөөлгэдэ юһэдэхи табан жэлэйхидэ орходоо нилээд ехэ капитальна һомололго гаргашалагдаха юм. Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй мэдэлэй капитальна һомололго табан жэл соо 176,28 миллион түхэриг болохо байна. Энэ капитальна һомололгын ниитэ хэмжээнэй 91 процентнь гэхэ гү, али 166 миллион түхэриг социально-культурна болон гэр байрын барилгануудта гаргашалагдаха гэжэ онсо тэмдэглэхэ байнаб.

Үйлэдбэридэ хабаатай барилгануудые арбадахи табан жэлдэ бодхоохо тухай би урид хэлэһэн байнаб. Энээнһээ гадуур 220 киловольт электрын элшэ хүсэ дамжуулха 1,5 мянган километр утаһан, 110 киловольтын — 771 километр утаһан татагдаха байна.

Үнгэтэ металлургиие хүгжөөхэ талаар энэ табан жэл соо Яруунын аймагта Озёрно шанаржуулгын комбинат бариха бэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулагдаха, барилгын бааза байгуулагдаха болоно. Арбан нэгэдэхи табан жэлдэ энэ комбинадай гол шухала барилгануудые бодхоохо хүдэлмэри ябуулагдаха ёһотой.

1976 оной октябриин 25-да КПСС-эй ЦК-гай Пленум дээрэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежнев хэлэһэн үгэ соогоо хүдөө ажахыда хими нэбтэрүүлхэ асуудалнуудта, фосфадуудые үйлэдбэрилгые бүри түргэнөөр дээшэлүүлхэ хэрэгтэ шухала анхарал хандуулһан байна.

Энээнтэй дашарамдуулан бидэ Забайкалиин апатитова комбинадай туршалгын фабрика бариха талаар бушуу түргэн хэмжээнүүдые абаха болонобди. Апатитова заводые барилгада арбадахи табан жэлдэ 14,6 миллион түхэриг энэ үедэ һомологдоод байна.

Байгаалиин нөөсэнүүдые ашаглахын түлөө шэнэ предприятинуудые үргэнөөр барижа байгаашье һаа, КПСС-эй XXV съездын шууд сэхэ заабаринуудтай зохилдуулан капитальна һомололгын 50 процентһээ ехэнхинь промышленностьда мүнөө хүдэлжэ байгаа предприятинуудые һэльбэн шэнэлхэ, үргэдхэхэ ба техническэ талаарнь зэбсэгжүүлхэ хэрэгтэ гаргашалагдаха болоно.

Арбадахи табан жэлдэ «Теплоприбор», «Электромашина», Тимлюйн асбоцементын зүйлнүүдэй заводуудые болон бусад предприятинуудые шэнэлэн үргэдхэхэ гэжэ хараалагдана.

Арбадахи табан жэлэй түсэб дотор гэр байрын — коммунальна ажахын, һургуулинуудай, үхибүүдэй эмхи зургаануудай, больницануудай, поликлиникэнүүдэй, соёлой байшангуудай ба клубуудай барилгада ехэ мүнгэн зөөри гаргашалагдахаар хараалагдана.

Табан жэлэй туршада бүхыдөө 1772,85 мянган дүрбэлжэн метр талмайтай байрын гэр ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдана.

Энэмнай юһэдэхи табан жэлэйхиһээ 30 процентээр ехэ болоно. Гэр байрын — барилгын кооперативуудай мүнгөөр гэр байра барилга 70,2 процентээр ехэ болохо байна.

Табан жэл соо 36.140 үхибүүдэй һураха юрэнхы эрдэмэй шэнэ һургуулинууд, 14.990 һууритай техническэ мэргэжэл олгохо һуралсалай училищинууд, 13.740 һууритай һургуулида ороогүй үхибүүдэй эмхи зургаанууд баригдажа, ашаглалгада тушаагдахаар хараалагдана. Арбадахи табан жэлэй туршада 1198 һууритай больницанууд, 1800 хүнэй бэеэ үзүүлхэ аргатай поликлиникэнүүд ашаглалгада оруулагдахаар хараалагдана.

Областной партийна конференци дээрэ шүүмжэлэгдэһэнэй һүүлээр союзна ба союзно-республиканска мэдэлэй предприятинуудай хүтэлбэрилэгшэд социально-культурна барилгануудта һүүлэй үедэ анхаралаа хандуулдаг болоо.

Капитальна барилгын түсэб дотор оршон тойронхи байгаалиие, илангаяа Байгал далай шадарай байгаалиие сахин хамгаалха талаар хүдэлмэриин ехэшэг хэмжээнүүд хараалагданхай.

АРАД ЗОНОЙ ҺУУДАЛ БАЙДАЛ ҺАЙЖАРУУЛГА БА СОЁЛОЙ ХЭМЖЭЭЕ ДЭЭШЭЛҮҮЛГЭ

КПСС-эй XXV съездын, КПСС-эй ЦК-гай Октябриин (1976 он) Пленумэй болон СССР-эй, РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй сессинүүдэй шиидхэбэринүүд соо ехэ ехэ социальна зорилгонуудые арбадахи табан жэлдэ шиидхэлгэдэ, совет хүн зоной материальна байдал ба соёлой хэмжээе дээшэлүүлгэдэ айхабтар ехэ анхарал хандуулагдана.

Ниитын үйлэдбэриие үргэдхэһэнэй, ажалай бүтээсые дээшэлүүлһэнэй ашаар хүн зоной олзо доход нилээд ехэ болгохоор хараалагдана. Жэшээнь, 1980 ондо салин хүлһэнэй фонд, шан болон нэмэлтэ түлбэринүүдые оруулаад байхада, 1975 онойхидо орходоо 25,9 процентээр ехэ байха, тэрэ тоодо промышленностьда — 22,5 процентээр, барилгада — 18,4, хүдөө ажахыда — 17,7 процентээр дээшэлхэ юм.

Арад зоной олзо доходой хэлбэришэгүйгөөр ургаха ябадал хадаа тэдэнэй эд бараа ехээр худалдан абаха арга боломжонуудые хангана. Розничо худалдаа наймаанай хэмжээе 30,8 процентээр ехэдхэжэ, 1980 ондо 963 миллион түхэригтэ хүргэхэ гэжэ хараалагдана. Ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай продукциин эрьесэ 21,4 процентээр ургаха, өөһэдынь бэлдэһэн продукци — 20,7 процентээр ехэ болохо юм.

Улаан сагта хэрэглэгдэдэг эд бараа — мотоцикл, автомашина, холодильник гэхэ мэтые хүн зондо худалдалга бүри ехээр дээшэлхэ гэжэ хараалагдана.

КПСС-эй обкомой бюро худалдаа наймаанай болон ниитын эдеэ хоолой предприятинуудай материально-техническэ бааза табан жэлэй туршада бэхижүүлхэ ехэ программа һаяхан баталаа. Бүхыдөө табан жэлэй туршада энэ һалбари хүгжөөлгэдэ 36,3 миллион түхэриг һомолхо гэхэ гү, али энэнь юһэдэхи табан жэлэйхиһээ 40 процентээр ехэ болоно. Гансал Буркоопсоюз 16 миллион түхэриг гаргашалха юм.

Худалдаа наймаанай министерство, Буркоопсоюз, Ниитын эдеэ хоолой управлени болон ОРС-нууд һомологдоһон мүнгэ зөөри саг соонь хэрэглэхэ, хараалагдаһан барилгануудые ашаглалгада тушааха талаар аша үрэтэй хэмжээнүүдые абаха ёһотой.

Арбадахи табан жэлдэ республикын хото городууд болон хүдөө нютагуудта гэр байрын — коммунальна ажахые саашадань хүгжөөхэ, тэрэнэй материально-техническэ үндэһэ һуури бэхижүүлхэ, коммунальна предприятинуудай тоое олон болгохо, хүн зониие хангалгын шанар һайжаруулха зорилго табигдана. Улаан-Үдэ хотын трамвайн харгы 5 километрээр ута болгогдохо, шэнэ түхэлэй трамвайнуудаар хүсэд хангагдаха юм. Энэ табан жэлдэ хүн зониие уһаар хангалга нилээд һайжарха байна.

Республикын хүн зоной һуудал байдалай хэрэглэмжые хангаха хэрэг бүри түргэн хурданаар дээшэлүүлхэ гэжэ арбадахи табан жэлдэ хараалагдана. Жэшээнь, хүн зоной хэрэглэмжые хангалгын хэмжээн эдэ жэлнүүдтэ 1,6 дахин, харин хүдөө нютагуудта 1,8 дахин дээшэлхэ гэжэ түсэблэгдэнэ. Энэмнай республикын хото городуудай болон хүдөөгэй ажалшадай һуудал байдал дүтэрхүү болгохо гэһэн зорилгоһоо үндэһэтэй гээшэ. Табан жэлдэ энэ һалбариин үндэһэ һуури бэхижүүлгэдэ 10 миллион түхэриг һомологдонхой.

Арад зоной ажабайдалай хэмжээе дээшэлүүлхэ талаар арадай гэгээрэлые, эрдэм наукые, соёл культурые, элүүрые хамгаалгые, спорт болон бэеын тамирай культурые саашадань хүгжөөхэ гээшэ ехэ үүргэ дүүргэдэгха юм.

Арбадахи табан жэлэй хугасаа соо арадай гэгээрэлдэ бүгэдэ ниитын дунда эрдэмтэй болголгые түгэсхэхэ талаар айхабтар ехэ политическэ болон социальна удха шанартай зорилгонууд шиидхэгдэхэ болоно.

1980 ондо юрэнхы һуралсалай һургуулинуудта һурагшадай ниитэ тоо 169 мянган болохо гэжэ хараалагдана. Һунаагдаһан үдэртэй һургуулинуудта ба бүлэгүүдтэ һурагшадай тоо нилээд олоширжо, 1980 ондо 38,4 мянган хүн тоологдохо байна. Энэмнай 1976 онойхидо орходоо 20,5 процентээр олон. Табан жэлэй эсэс хүрэтэр найман жэлэй 12 һургуулинууд дунда һургуулинууд болгогдохо гэжэ хараалагдана. Хүүгэдэй саад болон яслинуудта байдаг үхибүүдэй тоо 1980 ондо 65,3 мянганда хүрэхэ гэхэ гү, али 1975 онойхиһоо 30 процентээр олон болохо юм.

Эрдэм наука арбадахи табан жэлдэ улам ехээр хүгжэхэ юм.

Энэ табан жэлдэ искусствын ба соёл-гэгээрэлэй эмхи зургаануудай тоо улам саашадаа олоширхо юм.

Ажалшадай элүүр энхые сахин хамгаалха хэрэгтэ совет гүрэн айхабтар ехэ мүнгэ зөөри һомолдог гээшэ. Байгша табан жэл соо больницанууд 1425 ороор үргэдхэ.

Мүнөө үедэ 136,3 мянган хүн социальна тэдхэмжын бүхы арга боломжонуудаар хангагдана. Арбадахи табан жэлдэ совет хүнүүдэй социальна тэдхэмжэ саашадаа һайжаруулагдажа үргэлжэлүүлэгдэхэ.

БУРЯАДАЙ АССР-эй АРАДАЙ АЖАХЫЕ 1977 ОНДО ХҮГЖӨӨХЭ ГҮРЭНЭЙ ТҮСЭБ ТУХАЙ

Манай республикын арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ Гүрэнэй түсэбэй проектын ёһоор республикын бүхы газар дээрэ продукци үйлэдбэрилгын ниитэ хэмжээн 1479,1 миллион түхэригтэ хүргэгдэхэ, 1976 оной хүлеэгдэжэ байгаа дүүргэлтэһээ 10,4 процентээр дээшэ байха.

Республикын Министрнүүдэй Соведэй мэдэлдэ байһан промышленностиин гаргадаг продукциин хэмжээе 93,2 миллион түхэригтэ хүргэхөөр хараалагдана, 1976 онойхидо орходоо 6,3 процентээр ехэ байхаар түсэблэгдэнэ.

Промышленна продукци үйлэдбэрилгын ба худалдалгын талаар илангаяа үндэр ургалта электроэнергетикын, нүүрһэнэй промышленностиин, машина бүтээлгын ба металл болбосоруулгын, эдеэ хоолой болон холимог тэжээлэй промышленностиин һалбаринуудта түйлагдахаар хараалагдана.

1976 онойхитой сасуулхада электрын элшэ хүсэ үйлэдбэрилгэ 3 дахин, нүүрһэ малталга — 2,2 дахин, прибор болон автомат хэрэгсэлнүүдые — 23,1 процентээр, картон — 28,1 процентээр, целлюлозо 27,3 процентээр, арболит — 3,1 дахин гэхэшэлэн ехэ болгохоор хараалагдана.

1977 оной түсэбөөр ажалай бүтээсэ 5,9 процентээр, арадай хэрэглэмжын эд бараа гаргалгые 9,3 процентээр ехэ болгохо гэжэ хараалагдана. Нютагай промышленностиин, Ой модоной ажахын министерствэнүүдэй предприятинуудта, локомотив-вагон заһабарилгын, «Электромашина» болон Сэлэндүүмын заһабарилгын-механическа заводуудта дурсагдаһан эд бараа түргэнөөр дээшэлүүлхэ гэжэ түсэблэгдэнэ.

1977 оной түсэбэй проект дотор орооһо таряа абалгые 1976 онойхитой сасуулхада 33 процентээр, хартаабха 29 процентээр, овощ — 1,5 дахин ехэ болгохоор хараалагдана. Хэлэгдэһэн хэмжээндэ эдэниие хүргэхын тула орооһо таряанай талмайе 620 мянган гектарта, хартаабхын — 23,7 мянган гектарта хүргэгдэхэ зэргэтэй.

Бүхы түрэлэй үбһэ ногоо бэлдэлгэ 1,9 дахин, силос — 1,5 дахин, корнеплодуудые — 2 дахин ехэ болгохо гэжэ хараалагдана.

БУРЯАДАЙ АССР-эй 1977 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕТ БА 1975 ОНОЙ ГҮРЭНЭЙ БЮДЖЕДЭЙ ГҮЙСЭДХЭЛ ТУХАЙ

Республикын финансын министр, депутат Ч. В. ЁНДОНОВОЙ элидхэлһээ

Нүхэд депутадууд! Буряадай АССР-эй 1977 оной гүрэнэй бюджедэй проект болон Буряадай АССР-эй 1975 оной гүрэнэй бюджедэй гүйсэдхэл тухай тоосоо танай үзэмжэдэ, баталалгада республикын Министрнүүдэй Совет табина. КПСС-эй XXV съездын, партиин ЦК-гай октябриин (1976 он) Пленумэй шиидхэбэринүүдтэй зохилдуулан, манай партиин экономическа ба социальна политикын шухалын шухала зорилгонууд республикын 1977 оной гүрэнэй түсэб ба бюджет дотор тодорхойлогдоо.

Республикын 1977 оной бюджет хадаа манай ороной экономикын саг үргэлжын хүгжэлтэһөө үндэһэлиэ. Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада арадай ажахын бүхы һалбаринуудта, илангаяа промышленностьда түйлагдаһан амжалтанууд хадаа хүдөө ажахын материально-техническэ үндэһэ һуури бэхижүүлхэ арга олгоһон байна. Эд бараанай эрьесэ хүн зоной хэрэглэмжэ хангалгын албан, ажалай ба ажаһуудалай эрхэ байдал, медицинскэ хангалга, арадай гэгээрэл түргөөр хүгжэнэ.

Түрүүн тооложо үзэһэнэй ёһоор, Буряадай АССР-эй 1976 оной гүрэнэй бюджет оршын талаар 101 процент, гаршын талаар 99 процент гүйсэдхэгдэхөөр багсаагдана. Бүхы аймагуудай, городуудай, сомсельсоведүүдэй бюджедүүд оршын талаар дүүргэгдэхэ.

Энэ жэлэй 10 һарын туршада промышленностиие, хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ, социально-соёлой хэмжээ ябуулгануудта 4.670 мянган түхэриг нэмэлтэ мүнгэн үгтөө. Хэрбээ дотоодын арга боломжонуудай зүбөөр хэрэглэгдээд, дутагдалнуудай дары усадхагдаад байгаа һаа, үшөө ехэ нэмэлтэ мүнгэн арадай ажахые хүгжөөлгэдэ үгтэжэ болохо байгаа.

Нүхэд депутадууд! Буряадай АССР-эй 1977 оной гүрэнэй бюджет оршо ба гаршын талаар 172.619 мянган түхэригөөр гэхэ гү, али 1976 онойхиһоо 4,9 процентээр ехээр тодорхойлогдоо. КПСС-эй XXV съездын, партиин ЦК-гай октябриин (1976 он) Пленумэй, мүн СССР-эй, РСФСР-эй Верховно Соведүүдэй сессинүүдэй тогтоолнуудтай зохилдуулан, бюджедэй проект зохёогдожо, республикын арадай ажахы ба соёл культурын хүгжэлтые, ажалшадай һуудал байдал һайжаруулгые гүйсэд хангаха юм.

Гүрэнэй ба ажахын предприятинуудай, эмхи зургаануудай эрьесын налогһоо, олзоһоо абтадаг түлбэринһөө хамтадаа 110,5 миллион түхэриг бюджедтэ орохо юм. Энэнь бюджедэй бүхы оршын 64 процентнь болоно. Гэр байрын-коммунальна ажахыһаа, худалдаа наймаанһаа, харгы барилгын ба ашаглалгын предприятинуудһаа бюджедтэ ехэхэн оршо орохоор түсэблэгдөө. Бүхы олзын 11,1 миллион түхэригынь гү, али 53,9 процентнь предприятинуудай үйлэдбэриие үргэдхэлгэдэ үлөөгдэхэ юм.

Арадай ажахын һалбаринуудай бүхы нөөсэ ба арга боломжонуудые элирүүлжэ, зүбөөр, ашаг үрэтэйгөөр хэрэглэхэ эрилтэ табигдана. Эдэ бүгэдэ гүрэнэй түсэб ба бюджет соо хараалагданхай.

Энэ жэлэй 10 һара соо республикын үйлэдбэриин 28 нэгэдэл ба предприяти продукци худалдаха түсэбөө 20,7 миллион түхэригөөр дутуу дүүргэө. Нютагай промышленностиин ба Ой модоной ажахын министерствэнүүдэй, түлишын промышленностиин управлениин, «Забайкаллес», «Буржелезобетон», «Сельхозтехника» ба һүнэй промышленностиин нэгэдэлнүүдэй олохон предприятинууд продукци худалдаха талаар гээгдэлдэ оронхой.

Үйлэдбэриин талмайе һайнаар хэрэглэхэ ябадал хадаа продукци үйлэдбэрилгын хэмжээе дээшэлүүлхэ һайн нөөсэ болодог. Гэхэтэй хамта, республикын Министрнүүдэй Соведэй мэдэлэй олохон предприятинуудай үйлэдбэриин талмай гүйсэд һайнаар ашаглагданагүй. Өөдолой «Туяна» нэгэдэл, Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын фабрика, Улаан-Үдын һэрюун ундаанай, пивын заводууд энэ асуудалаар ехэ дутагдалтай.

Арадай ажахын ба социальна хүгжэлтые мүнгэ зөөрөөр хангаха бюджедэй оршын шухала һудалынь эрьесын налог мүн болоно. Энэ оршо 1977 ондо 212,9 миллион түхэриг гэхэ гү, али энэ жэлэйхиһээ 5,1 миллион түхэригөөр ехэ болохо юм. Тэрэнэй 81,5 миллион түхэригынь республикын 1977 оной гүрэнэй бюджедтэ орохо байна.

Энэ жэлэй 9 һара соо эрьесын налогһоо оршын түсэб 101,1 процент дүүргэгдөө. Тиигэбэшье олохон предприятинууд хараалагдаһан даабаряа дүүргээгүй. Улаан-Үдын пивын заводой, Хяагтын ээрэлгэ-нэхэлгын, Улаан-Үдын кондитерскэ ба һэеы гуталай фабрикануудай энэ жэлэй 10 һарын туршада продукци үйлэдбэрилхэ, худалдаха түсэбөө дүүргээгүйһөө боложо, эрьесын налогһоо 1.180 мянган түхэриг бюджедтэ дутуу ороо.

Республика дотор жэл бүри эд бараанай розничо эрьесын хэмжээн ехэ болоно. Энэ жэлэй 10 һарын туршада эд бараанай эрьесын түсэб 103 процент дүүргэгдөө. 16,9 миллион түхэригэй эд бараан түсэбһөө үлүү хүн зондо худалдагдаа. Тингэбэшье арад зониие эд бараагаар, эдеэ хоолой зүйлнүүдээр хангалга дутагдалтай байһаар. Зэдын, Захааминай, Хэжэнгын аймагуудта эд бараанай эрьесын түсэб дүүргэгдөөгүй. Энэ ушарһаа боложо, дурсагдаһан аймагуудта эрьесын налогһоо бюджедтэ оршын түсэбэй дүүргэгдэхэнь бэрхэтэй болоод байна. Республикын худалдаа наймаанай министерство, Буркоопсоюзай правлени дутагдалнуудаа дары усадхажа, ажалшадые худалдаа наймаагаар хангалгые эрид һайжаруулха зэргэтэй.

Кооперативна ба ниитын организацинуудһаа 2.249 мянган түхэриг, колхозуудһаа — 1.150 мянган түхэриг олзын налог, ой модоной ажахыһаа — 4.350 мянган түхэриг, кино харуулалгаһаа — 1.765 мянган түхэриг бюджедтэ 1977 ондо орохо юм. Республикын ажалшадай налогһоо 60,2 миллион түхэриг 1977 ондо бюджедтэ орохо байна. Гүрэнэй 3 процентын облигаци ба лотерейн биледүүдые худалдалгаһаа 1.052 мянган түхэриг бюджедтэ орохоор хараалагдана.

Нүхэд депутадууд! Буряадай АССР-эй 1977 оной гүрэнэй бюджедэй гарша 172.619 мянган түхэригөөр хараалагдана. Тэрэнэй 41343 мянган түхэригынь арадай ажахые хүгжөөлгэдэ, 121.710 мянган түхэригынь социально-соёлой хэмжээ ябуулгануудта гаргашалагдаха байна.

Республикын арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөлгэдэ энэ жэлэйхиһээ 19,9 процентээр ехэ мүнгэ зөөри гаргашалагдаха гэхэ гү, али хамтадаа 84,3 миллион түхэриг болохо юм. Тэрэнэй 43 миллион түхэригынь гүрэнэй предприятинуудай, ажахын организацинуудай өөһэдын мүнгэ зөөри болоно.

Нүхэд депутадууд! Ороной хүдөө ажахые — экономикын гол һалбаринуудай нэгые саашадань хурдан түргэнөөр хүгжөөхэ асуудалда КПСС, Советскэ правительство айхабтар ехэ анхарал хандуулна. Тэрээнһээ уламжалан республикын хүдөө ажахые 1977 ондо хүгжөөлгэдэ РСФСР-эй бюджедһээ 48,3 миллион түхэриг үгтэхөөр хараалагдана. Мүн тиихэдэ 18,6 миллион түхэриг банкын олон жэлэй кредит колхозуудта үгтэхэ юм. Колхозуудта культуртехническэ хүдэлмэри эрхилхэ хэрэгтэ республикын бюджедһээ 2,2 миллион түхэриг гэхэ гү, али энэ жэлэйхиһээ 300 мянган түхэриг үлүү гаргашалагдаха байна. Республикын Хүдөө ажахын министерствын предприятинууд ба эмхи зургаануудай гаргашада 2,5 миллион түхэриг һомологдоо.

Хүдөө ажахые хүгжөөлгэдэ гүрэн түрын үгэһэн мүнгэ зөөри түргэн саг соо гэдэргээ бусаагдаха ёһотой гэжэ ойлгосотой. Тиигэбэшье колхоз, совхозуудай дотоодын арга боломжонууд, нөөсэ гүйсэд хэрэглэгдэнэгүй. Зарим ажахынууд финансын талаар хүндэ байдалда оробошье, мүнгэ зөөри, түүхэй эд гамнаха, ашаг үрэ ехэтэйгээр гаргашалха хэрэгтэ анхаралаа багаар хандуулна.

Зарим колхоз, совхозууд барилгын хүдэлмэридэ ондоо тээһээ олон хүниие хабаадуулна. Тингэхэдээ элдэб шалтагаанһаа боложо, хэлсээгээр хараалагдаһанһаа үлүү мүнгэ түлэдэг байна. Жэшээнь, Зэдын аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ колхоз ондоо тээһээ ерэһэн барилгашадта 55 мянган түхэриг, Баргажанай аймагай Хилганын колхоз — 45,9 мянган түхэриг хэһэн хүдэлмэриинь хэмжээнһээ үлүү түлэһэн байгаа. Иимэ дутагдалнууд бэшэшье ажахынуудта үзэгдэнэ.

Республикын колхоз, совхозуудта мелиорациин хүдэлмэри эрхилхэ, хүдөөгэй барилгын ба уһанай ажахынуудай үйлэдбэриин бааза бэхижүүлхэ хэрэгтэ 26,4 миллион түхэриг РСФСР-эй бюджедһээ үгтэхэ юм.

Гэр байрын-коммунальна ажахые, ажалшадай хэрэглэмжэ хангалгын албаниие хүгжөөлгэдэ һүүлэй үедэ ехэ анхарал хандуулагдана. 1977 ондо гэр байрын-коммунальна ажахые хүгжөөлгэдэ бүхыдөө 44 миллион, тэрэнэй 31,8 миллион түхэригынь бюджедһээ гаргашалагдаха болоно. Городуудые, аймагай түбүүдые, тосхонуудые болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ 6,8 миллион, гэр байра капитальнаар заһабарилгада — 2,5 миллион түхэриг үгтэхэ юм.

Һуурин газарнуудые, тосхонуудые, городуудые болбосон түхэлтэй болгохо, гэр байра заһабарилха хэрэгтэ хараалагдаһан мүнгэ зөөри муугаар хэрэглэгдэнэ. Жэшээнь, жэлэй 9 һарын турша соо һуурин газарнуудые, тосхонуудые, городуудые болбосон түхэлтэй болгохо хэрэгтэ үгтэһэн мүнгэнэй 59,9 процентнь, гэр байра капитальнаар заһабарилгада үгтэһэнэй оройдоо 54 процентнь хэрэглэгдээд байна.

Юһэдэхи табан жэлэй туршада ажалшадай хэрэглэмжэ хангалгын албанай үйлэдбэриин гол фонднууд нилээд ехэ болоо. Мүнөө республикадамнай хэрэглэмжэ хангалгын албанай 648 мастерской ба захил абалгын пункт тоологдоно, тэдэнэй 389-ниинь хүдөө нютагуудта байха юм. Колхоз, совхозуудай түб һууринуудта 96 мастерской, комплексно пункт бии.

Ажалшадай эрилтэ хангаха хэрэгтэ гүрэнэй страховани бага бэшэ үүргэ дүүргэдэг юм. Өөрын ба зөөриин договорнуудай тоо энэ жэлэй эсэстэ 356 мянган болохоор хүлеэгдэнэ. Тиимэһээ ажалшадта түлэгдэдэг мүнгэнэй хэмжээн ехэ болоно. Энэ жэлдэ республикын гражданинуудта госстрахай зүгһөө 13,5 миллион түхэриг түлэгдэхөөр багсаагдана.

Нүхэд депутадууд! КПСС-эй XXV съездын табиһан экономическа ба социальна зорилгонуудые бэелүүлгэдэ капитальна барилга ехэ нүлөөтэй байна. Ороной экономическа хүгжэлтын далайса гол түлэб капитальна барилгын ябасаһаа, тэрэнэй шанарһаа дулдыдана ха юм. Гэхэтэй хамта республикын барилгын олохон эмхинүүд энэ жэлдэ түсэбөө дүүргэнэгүй, ажалай бүтээсэ биратайгаар дээшэлнэгүй. Тиимэһээ бюджедтэ оруулха түлбэреэ дүүргэнэгүй. Барилгын подрядна эмхинүүд энэ жэлэй 9 һара соо олзо абаха түсэбөө 73 процент дүүргэжэ, 2,5 миллион түхэриг дутуу абаа. Буряадай барилгын управлени олзо абаха даабаряа 21 процент дүүргээ, «Нижнеангарсктрансстрой» трест, «БАМтоннельстрой» управлени 168 мянган түхэриг олзо абаха байбал, 1.135 мянган түхэригэй гарзада ороо. «Бурятцелинстрой» трест, Гусиноозёрскын ГРЭС-эй барилгын управлени баһал гарзатай байна. Ажалай эмхидхэлэй һула байһан дээрэнээ республикын барилгын эмхинүүд ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ 9 һарын даабариие 97,3 процент дүүргэжэ, 2,8 миллион түхэриг салин хүлһэнэй фондһоо үлүү гаргашалаа.

Нүхэд депутадууд! Хүн зоной материальна ба соёлой байдалай хэмжээе саашадань һайжаруулха хэрэгтэ Коммунис парти айхабтар ехэ анхарал хандуулна. Республика дотор арадай гэгээрэл, соёл культура, элүүрые хамгаалга, социальна тэдхэмжэ хүгжөөлгэдэ 1977 оной гүрэнэй бюджедээр 121,7 миллион түхэриг хараалагдаа гэхэ гү, али энэ жэлэйхиһээ 3,7 миллион түхэригөөр ехэ болоһон байна. Тэрэнэй 77,5 миллион түхэригынь арадай гэгээрэл ба соёл культурада, 41,3 миллион түхэригынь элүүрые хамгаалга ба физ культурада, 2,9 миллион түхэригынь социальна тэдхэмжэдэ үгтэхэ юм. Колхозниигуудай социальна тэдхэмжын түбэй фондһоо колхозой гэшүүдтэ пенси түлэлгэдэ 7,9 миллион түхэриг гаргашалагдаха, тиихэдэ колхозуудһаа энэ фондодо 2 миллион түхэриг орохо байна.

Хүүгэдэй эмхи зургаануудта хүмүүжүүлэгдэдэг үхибүүдэй тоо 1977 ондо 920 хүнөөр олон болохо, хамтадаа 22,9 мянган болохо юм. Соёлой эмхи зургаануудые барижа байха, мүн хэблэлэй ба искусствын хэрэгтэ 1977 ондо 10,7 миллион түхэриг гаргашалагдаха. 1977 ондо 29 клуб, 6 библиотека, арадай 3 театр, хүүгэдэй хүгжэмэй 2 һургуули шэнээр нээгдэхээр түсэблэгдөө. Ерэхэ жэлдэ больницануудай оронуудай тоо 130 аар олон болохо.

Ерэхэ жэлэй бюджедээр

...РЯАДАЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ТҮСЭБЛЭЛГЫН-БЮДЖЕТНЭ КОМИССИИН ...РҮҮЛЭГШЫН ОРЛОГШО М. Ж. ШАГДАРОВАЙ НЭМЭЛТЭ ЭЛИДХЭЛЬЭЭ

...ай АССР-эй Вер...оведэй түсэблэлгын-... болон hалбари hал-...комиссинууд Верхов... сессиин үзэмжэ-...стрнүүдэй Советэй республикын, ара-...кын 1976—1980 ...гүрэнэй табан жэ-... Буряадай АССР-...й ажахые 1977 ондо ... гүрэнэй гүсэб ту-...роектнүүдые хаража

...-1980 онуудта про-...юстиин үйлэдбэрил-... миллион түхэри-... гү. али 40.6 про-... ехэ болохоор ха-...на. Электроэнерге-...ишын промышлен-...шина бүтээлгэ, при-...тээлгэ, ой модоной ...енность республика ...бүришье түргэнөөр ... Табан жэлэй тур-...ктрын элшэ хүсэ ...элгэ 4,7 дахин, шу-...урhэ абалга — 2,6 ...люлозо гаргалга ...иин, картон —5- ... прибор болон ав-...иин хэрэгсэлнүү-...элгэ — 1,5 дахин ...о.

...хи табан жэлэй ...hү болон hүнэй про-...ндитерскэ зүйлнүү-... hанай болон ово-...кервэнүүдые, ...э ...а болон эдеэ хоо-...шье продуктнуудые ... нилээд нэмэхэ. ...дай ажаhуудалай, ...льтурын, гэр байрын ...ангаха эд бараа гар-

галга 1,3 дахин ехэ болохо. Нэхэhэн хубсаhа гаргалга 3-hаа үлүү, дотор хубсаhа гаргалга 38 процент нэмээгдэхээр хараалагдана.

Хүдөө ажахы саашадаа хүгжэхэ, тэрэнэй продукци — 18,1 процентээр дээшэлхэ. Жэлэй туршада 670 мянган тонно ороohо таряан абтахаар хараалагдана, мяха абалга 16 процентээр, hүн 10, үндэгэн 9, ноohон 12,5 процентээр ехэ болохо. Тэрэшэлэн гүрэндэ хүдөө ажахын продукци худалдалга баhал ехэ болохо ёhотой.

Транспорт болон хэлхеэ холбооe хүгжөөхэ шухала хэмжээнүүд түсэбөөр хараалагдана. Байгал-Амарай түмэр зам барилгатай дашарам дуулан ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ.

Табан жэлэй туршада социально-экономическа талаар ехэ хэмжээнүүд бэелүүлэгдэхэ. Гүрэнэй, кооперативна организацинуудай болон ажалшадай мүнгэ зөөрэөр 1,93 миллион дүрбэлжэн метр байрын гэрнүүд баригдахаар хараалагдана. Промышленностьда хүдэлдэг хүдэлмэришэн болон алба хаагшадай салин хүлhэн дунда зэргээр 11 процентээр, барилгада — 18 процентээр, колхознигуудай ажалай түлөөhэн багсаахада 20 процентээр нэмэхэ. Гүрэнэй болон кооперативна розничнo наймаанай эрьесэ 30,7 процент ургаха.

Арадай гэгээрэл, элүүрые хамгаалга болон соёл культура саашадаа хүгжэхэ. Бүхы тооной hургуулинууд нэгэ халаанда хүдэлдэг болохо, hургуулида ороогүй үхибүүдэй эмхи зургаанууд 1,3 дахин олошорхо. Энэнние бэелүүлхэ зорилгоор 12,1 мянган үхибүүдэй hураха hургуулиин шэнэ байшангууд, hургуулида ороогүй 19,2 мянган үхибүүдэй байха эмхи зургаанууд баригдаха. 2.310 хүнине байлгажа эмшэлхэ больницанууд баригдаха. соёл культурын эмхи зургаанууд 21,7 мянган хүнэй багтахаар үргэдхэгдэхэ.

Гэхэтэй хамта, табан жэлэй түсэбэй проектдэ түсэблэлгын-бюджетнэ комиссиин зүгhөө оруулха зарим тэды ажаглалта, дурадхалнууд бии.

1980 ондо модо бэлэдхэлгэ мүнөө бэлэдхэгдэжэ байhанhаа багаар хараалагдана. Сэлэнгын целлюлозо-картоной комбинат мүнөө 145 мянган тонно целлюлозо, 110 мянган тонно картон гаргаха аргатай болонхой. Харин тиихэдэ 1980 ондо түс комбинадта 152 мянган тонно целлюлозо, 129 мянган тонно картон гаргагдахаар түсэблэгдэнэ.

Иимэ жэшээнүүдые олоор дурдажа болоно. Энэ юу хэруулнаб гэхэдэ. зарим предприятинууд продукци гаргаха талаар байгаа арга боломжонуудаа гүйсэд хараадл абангүй, түсэб табиhан байна. Тиимэhээ түсэблэлгын-бюджетнэ комисси ажахын зарим hалбаринуудай продукци абаха түсэбынь үшөө дахин хаража үзэхыень республикын Министрнүүдэй Советдэ даалгаха гэжэ тоолоно.

Хүдөө ажахые ашаг үрэ ехэтэй болгохын тула тэрэнэй үйлэдбэрие томодхохо, тусхай шэглэлдэ оруулха, ажахы хоорондын үйлэдбэриин коопераци хүгжөөхэ, хүдөө ажахын продукци абалгые промышленна үндэhэ hуури дээрэ табиха, материально-техническа бааза бэхижүүлхэ талаар томо хэмжээнүүд түсэб соо хараалагданхай.

Табан жэлэй туршада газарай мелиорацида, үрэhэнэй материальна бааза бэхижүүлгэдэ, үйлэдбэриин-техническэ болон агрохимическэ туhаламжада, шубуунай фабрика болон мал ажалай комплекснуудые барилгада, хүдөө ажахын үйлэдбэрилгэдэ электрын элшэ хүсэ, шэнэ техникэ ехээр хэрэглэлгэдэ гүрэнэй мүнгэ hомололго нилээд дээшэлхэ.

Гэхэтэй хамта, хүдөө ажахые хүгжөөхэ түсэб үшөөл дутуу дундатайгаар табигдаа гэжэ комисси тоолоно. Түсэбэй ёhoop абтаха ороohо таряан, тэжээл нитын адууhа малай хэрэглэмжые хүнсэд ханганагүй. Газар тариалангhаа абтаха ургаса, эхэ малhаа абтажа, түлжүүлэгдэхэ түл, гүрэндэ тушаагдаха малай шэгнүүр, шэнэ технологи хэрэглэн, нитын адууhа малда бэлэдхэхэ тэжээл түсэб соо багаар хараалагдана. Хүдөө ажахын министерство, совет болон хүдөө ажахын органууд газар тариалангай, сабшалангай ургаса, нитын адууhа малай ашаг шэмэ дээшэлүүлхэ талаар шухала хэмжээ абаха ёhотой.

Нитын адууhа малда тэжээл багаар бэлэдхэгдэнэ, тэрэнэй ашa үрэ багатайгаар хэрэглэгдэhэнhээ продукци абалгада хэмhээ үлүүгээр гаргаша гаргагдана гэжэ комисси тэмдэглэнэ. Эдеэ хоолой промышленностьhаа, хүн зоной эдеэнhээ үлэhэн зүйлнүүд малда багаар үгтэнэ. Колхоз, совхозууд тон ехэ ороohо таряа малдаа эдилүүлангүй үгэнэ. Комбикормын промышленность республикадамнай ехэ гээгдэлдэ оронхой.

Үнгэрөөшэ табан жэлнүүдтэ элүүрые хамгаалгын, соёл культурын, арадай гэгээрэлэй, худалдаа наймаанай объектнүүдые барилгада hомологдоhон гүрэнэй мүнгэн гүйсэд хэрэглэгдээгүй. Хүн зоной байрын гэрнүүдые бариха түсэб дүүргэгдээгүй. Тэрэнhээ болоно, энэ талаар гүрэнhөө үгтэдэг мүнгэнэй хэмжээн бага болгогдобо. Энээн тухай, түсэблэлгын-бюджетнэ комисси республикын Министрнүүдэй Соведтэ хэдэ дахин хандаhан байгаа. Гэбэшье, барилгын организацинуудай хүдэлмэри hайжаруулха талаар бодото хэмжээн үшөөл абтаагүй.

Буряадай барилгын управлени Улаан-Үдын гэр барилгын комбинадые саг болзор тоньшаглалгада үгэхэ талаар бодото хэмжээ абаагүй. «Бурятцелинстрой» трестын барилгын комбинат удаанаар баригдана. 1968 онhоо Буряадай драмын театр, 1972 онhоо хүнүүдэй шунгаха бассейн, 1970 онhоо багшын гүрэнэй институдай байшан баригдана. Иимэ жэшээнүүдые олоор дурдажа болохо.

Байгша оной 10 hарын туршада промышленность, барилга болон хүдөө ажахы hулаар хүдэлжэ гараа. Республикымнай промышленность продукци худалдаха, ажалай бүтээсэ дээшэлүүлхэ, олзо олохо түсэбөө дүүргэнэгүй. Продукци гаргаха түсэбөө 66 предприяти гэхэ гү. али бүхы предприятинуудай 37 процентнь дүүргээгүй, предприятинуудай 40 процентнь муугаар ажаллажа, 3,5 миллион түхэригэй гарза хээ. Барилга-хабсаралгын түсэб 3 процентээр дүүрээгүй олон шухала барилганууд хараалагдаhан болзортоо ашаглалгада үгтөөгүй. Буряадай барилгын управлени барилга хэхэ хүдэлмэреэ 7 процентээр бага болгоо Тэрэнэй 7 таhагуудай минл 3-ниинь түсэбөө дүүргээ.

«Бурятцелинстрой» трестын 9 таhагай 7-ниинь барилга-хабсаралга хэхэ хүдэлмэриингөө хэмжээе бага болгоо. «Бурятмежколхозстрой» нэгэдэл баhал hулаар хүдэлнэ. Түс нэгэдэл недондоной-хиhoo нэгэ процент ехэ ажал бүтээгээ. Ажахын аргаар барилга хэгшэд барилгын материалаар дуталдана. Өөрынгөө хүсөөр барилга хэжэ байhан колхоз, совхозуудта хирпинсэ, барилгын модон, цемент, түмэр болон бэшэшье материалнууд багаар үгтэнэ. Бүхы барилга дээрэ хирпиинсэ ехээр дуталдана.

Хүдөө ажахын продуктнуудые абаха, гүрэндэ худалдаха энэ жэлэй түсэб диилэнхи колхоз, совхозууд дүүргэхэгүйнь. Сагай уларилай муу дээрэhээ энэ жэл газар тариалангай, сабшалангай ургаса, адууhа малай ашаг шэмэ бага байгаа. Түсэб, уялгануудые дүүргэхэ талаар колхоз, совхозуудай, хүдөө ажахын министерствын, трестнүүдэй, хүдөө ажахын органуудай, нютагай Советүүдэй зүгhөө эмхидхэлэй хүдэлмэри hулаар ябуулагдаа гэхэ хэрэгтэй.

Мал ажалай продуктнуудые абаха талаар байгаа арга боломжонуудаа Кабанскын, Түнхэнэй, Захааминай, Хяагтын, Мухар-Шэбэрэй, Улаан-Үдын, Бэшүүрэй болон бусад аймагуудай ажахынууд гүйсэд хэрэглээгүй гэжэ комисси тоолоно. Хяагтын, Зэдын, Сэлэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Яруунын, Түнхэнэй аймагуудай ажахынуудта малай үхэл, hубаpралга бага болгохо талаар тэмсэл муугаар хэгдэнэ. Зэдын, Хяагтын, Мухар-Шэбэрэй болон бусад аймагуудай зарим колхоз, совхозууд малай үбэлжэлгэ эмхигүйгөөр эхилээ. тэндэ мал олоор гарзалагдана.

Олонхи совхозууд гүрэндэ мал ажалай продукци тушааха түсэбөө дүүргээгүй байгаад, өөhэдынгөө хэрэгсэлдэ мяха, hү ехээр гаргана. Гүрэндэ муу шанартай ехэ продукци худалдана. 1976 оной гурбан кварталда гүрэндэ худалдагдаhан эбэртэ бодо малай 27 процент, хонидой 42 процент дундаhаа доошо болон муу таhэн сэгнэлтэтэйгээр тушаагдана. Гүрэндэ хүдөө ажахын продукци муу шанартайгаар тушаажа, түсэбөө дүүргээгүй дээрэhээ колхоз, совхозуудай финансова байдал хүндэрөө.

Түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлые республикамнай бирагүйгөөр эхилбэ. Предприяти, ажахынуудай болон нютагай Советүүдэй хүтэлбэрилэгшэд шухала хэмжээнүүдые абаха ёhотой. Байгаа дутуу дундануудаа, алдуу эндүүнүүдээ 1977 ондо усадхаха зорилго табигдана.

Буряадай АССР-эй арадай ажахые 1977 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб, гүрэнэй бюджет хаража үзөөд, түсэблэлгын-бюджетнэ комисси республикын арадай ажахые. 1977 ондо хүгжөөхэ гүрэнэй түсэб ба гүрэнэй бюджет оршою ба гаршын талаар баталха гэhэн дурадхал оруулна.

...нүүдэй hүүлээр ...ын горсоведэй гүй-... түрүүлэгшэ, депу-... П Убеев түрүүшээр ..., түсэбтэ табан жэ-...рада республикынгаа ... ажахы болон ...льтурын хүгжэлтэ ...сэндэ хабаадагшадта ... үгэбэ. 1980 ондо ...промышленна пред-...д 1 миллиард 400 ... түхэригэй продук-... гэхэ гү, али про-...галгаяа 41 процен-...хэ.

...оной ажаhуудалай, ... наймаанай, соёл ...н, медицинын эрил-...аха талаар ехэ юу-...хээр харлалагдана. ...бан жэлэй туршада ...гэрнүүд үнгэрөөшэ ...элэйхиhээ олоор ба-... Железнодорожно, ...ска районуудта ...н шэнэ байшан-...клиникэнүүдтэйгээр ... ёhотой. Түб хото-...льтура ехэтэй город ...түлөө тэмсэнэ.

... жэлэй туршада ко-... хэгдэхэ, бүтээгдэхэ ...н ехэ. Городоо элект-...э хүсөөр, уhаар, ду-...аар гүйсэд хангаха ...рид хэмжээнүүд аб-...бадахи табан жэлдэ ... шэнэ ТЭЦ баригда-...й ябаха 6,7 кило-... хоолой габигдахэ. ...на болон байрын ...е барилга түргэдхэ-...о хэдэ хэдэн шуха-...ээнүүд абтабашье, ...оритойхон дутагдал-...ралдаhаар.

...мнай хүн зон жэл ... бүри олон боложо ... 1980 ондо тэдэнэй ...мянганда хүрэхэ. Хо-...хүнүүдые эдеэ хоо-...ангаяа фрукт, овощ-...эд хангаха асуудал ... болонхой. Гэбэшье, ...н арадай ажахые ... гүрэнэй табан жэ- ... соо овощ тариха ...га болгогдохоор ха-...нхай. Энэнние ой-...шэ байна гэжэ үгэ ...эмдэглэбэ.

...най парти, Советскэ ...ство ажалшадан ...ые хамгаалха хэ-...эр бүри анхаралаа ...айдаг, — гэжэ рес-... элүүрые хамгаал-...стр, депутат **Л. Д.** ... тэмдэглэбэ. Юhэдэ-... жэлэй туршада рес-... дотор медицинскэ ...гаанууд олошороо, ...материальна бааза ... тэндэ хүдэлдэг ...эдэй тоо 25 про-... олошороо. Хүдөө ...ар нүүдэл больни-... ажалшадай бэе ...шэлнэ.

... ажалшадые ме-...э талаар хангаха хэ-...оритойхон дутагдал-...гдэнэ. Медицинскэ ...ргаануудые бариха, ...талаар үгтэйэн гүрэ-...гэн гүйсэд хэрэглэг-... барилгын хүдэлмэри ...р хэгдэнэ. Тэрээнпээ ... Улаан-Үдэ хотодо, ...магуудта баригдажа ...больницын шэнэ бай-... саг болзортоо бариг-... дүшэ гаран больни-... муу байрануудтан,

...-Үдэ хотын шэнэ ... үни ашаглалгада ...байгаад. барилгаша-...эр удааржа байна. ... боложо. хүнүүдые ... талаар хараалагда-...дай ажахын түсэб ...эгүй. Гусино-...отодо, Ильинкэ тос-...олон бэшэшье тээ ба-...р хараалгадаhан ...анууд мүнөөшье бо-...илэгдээгүй. Эдэ бү-...адахи табан жэлэй ... усадхаха тон шуха-... байна.

ЭЛИДХЭЛНҮҮД ТУШАА ҮГЭ ХЭЛЭЛГЭ

Ажалшадай үдэр бүри ургажа байгаа эрилтые хангаха талаар республикын эдеэ хоолой промышленностиин предприятинуудай ямар хүдэлмэри хэжэ байhан тухай түс министерствын министр, депутат **А. Р. Потепалов** тогтобо. Юhэдэхи табан жэлэй туршада эдеэ хоолой министерствын предприятинууд продукци гаргалгаяа 16,3 процентээр нэмээгээ hаа, арбадахи табан жэлдэ тэрэнээ 21,1 процентээр ехэ болгохо юм.

Министерствын олонхи предприятинуудай коллективүүд түсэбтэ табан жэлэйнгээ түрүүшын жэлые муу бэшээр эхилээ. Тэрэнэй ашаар продукци худалдаха 10 hарын түсэб 106,2 процент дүүрээ, түсэбhөө гадуур 148 мянган түхэригэй эдеэ хоол худалдагдаа. Үйлэдбэриин ашаг үрэ дээшэлүүлхэ, гаргаhан продукциин шанар hайжаруулха, ажал хүдэлмэридөө түрүү дүй дүршэл, шэнэ техникэ, технологи нэбтэрүүлхэ талаар шухала хэмжээнүүд хараалагданхай.

Гэбэшье, министерствын олохон предприятинуудай ажал хүдэлмэридэ горитойхон дутагдалнууд үзэгдэнэ. Хэдэ хэдэн предприятинууд, тэрэ тоодо Улаан-Үдын, Хяагтын пивэ шанадаг заводууд түсэб, уялгануудаа муугаар дүүргэнэ. Тэрэнэй гол шалтагаануудынь гэбэл, байрануудынь муу, бага, электрын элшэ хүсэн, уhан, уурал дуталдана, хүдэлмэришэдынь hэлгэгдэнэ.

Хэдэн хото, тосхонуудай хүн зонине hайн шанартай, олон зүйлэй хилээмээр хангаха асуудалда тогтон хэлэхэдээ, нүхэр Потепалов Улаан-Үдэ, Гусиноозерск хотонуудта хилээмэнэй шэнэ заводуудые бариха тон шухала болоод байна гэжэ тэмдэглэбэ. Тэрэшэлэн хүдэлмэрилэгшэдтэ байрын гэрнүүд дуталдана. Залуу хүдэлмэрилэгшэдтэ хамтын байра бариха хэрэгтэй. олон предприятинууд шэнэдхэн хубилгагдахаар хараалагдана. Табан жэлэй туршада үйлэдбэридэ шэнэ техникэ, технологи, дүй дүршэл, эрдэмэй туйлалтанууд үргэнөөр нэбтэрүүлэгдэхэ.

Эдэ хэмжээнүүдые хэрэг дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ 600 гара мянган түхэриг мүнгэн хэрэгтэй болохо. Харин тиихэдэ манай министерство хараалагдаhан мүнгэнэй хахадынь лэ оложо шадаха. Тиимэhээ республикынгаа Министрнүүдэй Соведые энэ талаар туhалхые гүйнабди гэжэ үгэ хэлэгшэ хандаба.

— Партиингаа Центральна Комитедэй октябриин Пленумэй материалнуудые, тэндэ КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй хэлэhэн үгые. СССР-эй Верховно Соведэй табадахи сессиин шиидхэбэринүүдые манай фермын хүдэлмэрилэгшэд ехэ баяр баясхалантайгаар угтажа абаад, тэндэ табигдаhан зорилгонуудые бэелүүлхын тула бүхы хүсэ шадалаа зорюулжа байна, — гэжэ Кабанскын аймагай Олморой совхозой hүнэй фермые даагша, депутат **Е. Б. Харжеева** үгэ хэлэлгэеэ эхилбэ.

Арбадахи табан жэлэй туршада манай совхоздо хүдөө ажахын продукци абалга дээшэлүүлхэ талаар нилээд ехэ юумэн хэгдэхэ гэжэ депутат хэлэбэ. Газар тариалангай культура дээшэлүүлhэнэй, минеральна болон органическа үтэгжүүлгэ үргэнөөр хэрэглэhэнэй ашаар гаряа, ногооной болон хартаабхын ургаса эрид дээшэлхэ. 1980 ондо совхознай 16 мянган центнер мяха абажа, 15900 центнерынь гүрэндэ тушаахаар хараална. Хэрбээ 1976 ондо бидэнэр 23 мянган центнер hү абаа hаа, түсэбтэ табан жэлэй дүүрэхэ үеэр тэрэнээ 30 мянган центнертэ хүргэхэбди, нэгэ үнеэнhээ 2400 килограмм hү hаахабди.

Мүнөө манай совхозой фермэ, гүүртэнүүд дээрэ малай hайн байра тон үсөөн, нэгэшье комплекс үгы. Шэнэ табан жэлэй туршада шэнэ барилга ехээр хэгдэхээр хараалагдана. Эбэртэ бодо малай гурбан, гахайн нэгэ комплекс баригдаха. Эдэ барилгануудые хэхэдэмнай, республикымнай дээдын зургаанууд hайнаар туhалха бэзэ гэжэ найдагдана.

Манай hүнэй фермын коллектив юhэдэхи табан жэлэйнгээ түсэб 4 жэл 7 hарын туршада дүүргээ hэн. Түсэбhөө гадуур 2 мянган центнер hү hаажа, гүрэндөө тушаагаа hэмди. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлдэ манай коллектив муу бэшээр хүдэлжэ байна. Энэ жэлэй арба hарын туршада бидэнэр нёдондоноп энэ үеынхиhөө 7,5 процент ехэ hү hаажа, гүрэндөө тушаагаабди.

Газар уhалалгын, намаг хатаалгын манай республикын эрхэ байдалда хэды ехэ удха шанартай байhан тухай мелиораци болон уhанай ажахын министр **Л. А. Санеев** тогтобо. Юhэдэхи табан жэлэй туршада республикымнай ажахынуудта энэ талаар ехэхэн хүдэлмэри хэгдээ. Мүнөө 200 гаран мянган гектар газар уhалагдана.

Гэбэшье. уhалагдадаг газар олонхи ажахынуудта ашa үрэ багатайгаар. хэрэглэгдэнэ. Зарим тээ уhан дуталдана, минеральна болон органическа үтэгжүүлгэ багаар оруулагдана. Газар уhалха түхеэрэлгэнүүд саг болзортоо заhагданагүй, тэрэниие хэхэ тусхай организаци үгы. Эдэ дутагдалнуудые усадхаха эрид хэмжээнүүд абтаха ёhотой.

Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутат, Түнхэнэй совхозой hаалишан **Х. А. Имеевагай** хэлэhэн үгые сессидэ хабаадагшад анхаралтайгаар шагнаба. Совхозойнгоо хүдэлмэришэдэй, hаалиингаа фермын коллективэй түсэбтэ табан жэлэй түрүүшын жэлэй уялгануудые амжалтатайгаар дүүргэхын тула ямаараар тэмсэжэ байhан тухай тэрэ хэлээ. Совхозой hаалишад hү haaxa, гүрэндэ худалдаха жэлэйнгээ түсэб үни дүүргээд. мүнөө түсэбhөө гадуур hү тушаажа байна. Малай үбэлжэлгэ муу бэшээр үнгэрнэ.

Верховно Соведэй сесси дээрэ харагдажа байгаа асуудалнууд тухай тогтоходоо, нүхэр Имеева хэдэн hанамжа, дурадхалнуудые оруулаа. Тэрэнэй тоодо аймагай түб Хэрэн тосхондохи олон котельнэнүүдые үгы хэжэ, нэгэ томо котельнэ, шэнэ гастроном бариха, Түнхэнэй Аршаан болон Нилово-Пустынь дээрэ тусхай ОРС байгуулха. аймагай ажахынуудта мелиораци болон газар хатааха хүдэлмэри хэхэ шэнэ, хүсэ ехэтэй техникэ хэрэгтэй гэжэ тэрэ дурадхаа.

— КПСС-эй Центральна Комитедэй октябриин (1976 он) Пленумэй, СССР-эй Верховно Соведэй сессиин материалнуудые, партиин ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй Пленум дээрэ хэлэhэн үгые манай аймагай ажалшад ехэ анхаралтайгаар шудалжа байна. — гэжэ КПСС-эй Зэдын райкомой нэгэдэхи секретарь, депутат **С. Б. Жаргалов** хэлэбэ. Тиигэхэ зуураа байгша оной, арбадахи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргэхын түлөө тэмсэжэ байhанаа мэдүүлнэ.

Үнгэрэгшэ малай үбэлжэлгэ тон хүндэ эрхэ байдалда үнгэрhэн байгаа. Олон конид гарзалаа Хабартаа ороё болотор хүнгэн байгаад, тарианай түлэг эдеэшэжэ байха үедэ ехэ мүндэр орожо, ургасые эрид доошолуулаа Тиимэ. ээ таряа хуряаха түсэбнай дүүргэгдээгүй. Мүн силос, сенаж нёдондонойхиhoo багаар дарагдаа. Эдэ бүгэдые хараадаа абажа, КПСС-эй райком, аймагай Соведэй гүйсэдкэом энэ жэлэй үбэлжэлгые эмхитэйгээр, гарза багатайгаар үнгэргэхын тула зохихо хэмжээнүүдые абажа байна. Нэн түрүүлэн малай тэжээл hайнаар буйлуулжа, ашаг үрэ схэтэйгээр хэрэглэхые ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд, малшад оролдоно. Үбэлжэлгын үедэ малшадай hуудал байдалай, соёлой эрилтэнүүдые hайнаар хангаха асуудалда онсо анхарал хандуулагдана.

Манай аймагай Тори нютагта модо бэлэдхэлгын участок бии юм. Республикын түлишын промышленностиин управленидэ мэдэлтэй энэ участогай коллектив аймагай hургуули, больница, соёлой гуламтануудые, бусад эмхи зургаануудые түлеэгээр хангаха зорилготой. Теэд тэрэ участогта hайн техникэ үгы, хүдэлмэришэдынь үсөөн. Тиимэhээ урдаа табигдаhан зорилгонуудаа дүүргэжэ шаданагүй. Үшар иимэhээ энэ участогые Зэдын лесхоздо мэдэлтэй тусхан цех гү, али леспромхоз болгон хубилгаха эрилтэ табигдана.

Аймагай түб Петропавловка тосхондо hүүлэй жэлнүүдтэ барилга ехээр хэгдэнэ, шэнэ үйлсэнүүд бии болоо. Эндэхи эмхи зургаануудые, нитын байшангуудые үбэлэй сагта дулаасуулхын тула багахан хэдэн арбаад котельнэ бии юм. Тэндэ 100 гаран хүн хүдэлнэ. Тиимэhээ аймагай түбтэ томо котельнэ барихаар саг ерээ, энээние ерэхэ жэлэй түсэбтэ оруулхые гуйнаб гэжэ нүхэр Жаргалов мэдүүлбэ. Аймагай Армаг, Сагаан-Уhан, Зэдэ тосхонуудай клубууд хуушаржа, ямаршье хүдэлмэри ябуулха аргагүй болоо. Республикын Хүдөө ажахын ба Культурын министерствэнүүд дурсагдаhан тосхонуудта шэнэ клуб бариха асуудал шиидхөхэ зэргэтэй.

Улаан-Үдын ашаанай 3-дахи автопредприятиин жолоошон, депутат **Е. А. Свиридюк** гэгшэдэ үгэ үгтэнэ. Буряадай автотранспортна управлениин коллектив юhэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые амжалтатайгаар дүүргээд, арбадахи табан жэлэй түсэбые болзорhoонь урид бэелүүлхын түлөө тэмсэжэ байна. Энэ жэлдэшье муу бэшээр хүдэлжэ байнхай. Түрүүшын 10 hара соо ашаа шэрэхэ даабари 102, хүн зонине зөөхэ түсэб 100 процент дүүргэгдээ. Ашаа шэрэлгээр энэ жэлэй даабарие декабриин 23-да, хүн зонине зөөлгөөр декабриин 30-да дүүргэхэ зорилготойбди.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй бүлэг депутадууд Сэлэнгын аймагай «Эрдэм» колхозой hаалишан Наталья Бабасановна Лхамажапова, 1-дэхи СМУ-гай нэгэдэхи потогой генеральна бригадир Борис Алексеевич Полторацкий, судно-бүтээлгын заводой электро-гагнуурщан Евгения Митрофановна Жукова гэгшэдые харана т.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

Манай управлениин жолоошод республикын колхоз, совхозуудта тэжээл бэлэдхэлгын, таряа хуряалгын үедэ айхабтар ехэ туhа хүргэhэн байна. Хэдэн мянгаад тонно тэжээл, тарян, хартаабха болон овощ зөөгдөө.

Гэхэтэй хамта, манай управлениин коллективүүдэй хүдэлмэридэ дутагдалнууд үшөө байhаар. Нэн түрүүлэн автомашинанууд, хэрэгтэй запас частьнууд дуталдана. Улаан-Үдэhөө аймагай түбүүдтэ ашаа абаашахада, суботын, амаралтын үдэрнүүдтэ тэрэ ашаан буулгагданагүй. Мүн мяха-консервын комбинадта ашаа буулгаха хүдэлмэри тон муугаар эмхидхэгдэнхэй. Энээнhээ боложо, манай жолоошодой ажалай ехэ саг шиинтэ хосорно, автомашинын бүтээсэ доошолно. Тиихэдэ хүдөө нютагуудта городhoo ашаа абаашаhан машинанууд гэдэргээ ашаагүй бусана, үгышье hаа, аймагуудhaa городто ашаатай ерэhэн машинанууд баhал хоohон эрьедэг ушар али олон дайралдана.

Эдэ асуудалнуудые зүбөөр шиидхэхэ саг ерээ. Тиигэбэл ажахынуудташье, гүрэндэшье hайн байха hэн гэжэ нүхэр Свиридюк тэмдэглэбэ.

— КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэнүүдээр зоригжоhон манай аймагай ажалшад байгша ондо эрщэтэй hайнаар ажаллана, — гэжэ Мухар-Шэбэрэй аймагай Соведэй гүйсэдкомой түрүүлэгшэ, депутат **М. Ф. Маханов** үгээ эхилбэ — Таряалангай гектар бүриhөө дунда зэргээр 12 центнер ороohон хурнагдаа. Нёдондонохиhoo бага бэшэ үбhэн, силос, сенаж аотаа Энэ жэлэй малай үбэлжэлгые урданахиhaa эмхитэйгээр, бага гарзатайгаар үнгэргэхын түлөө зохихо хэмжээнүүдые КПСС-эй райком, аймагай Соведэй гүйсэдком, ажахынуудай хүтэлбэрилэгшэд абажа байна.

Аймагай ажахынуудта мал ажал тусхай шэглэлтэйгээр эрхилхэ талаар hүүлэй жэлнүүдтэ горитой ажал ябуулагдана. Малан томо хэдэн комплекснууд баригдажа байна.

Саашань үгэ хэлэгшэ газар тариалан hайнаар эрхилхэ тухай асуудалда онсо анхарал хандуулhан байна. Тиихэ зуураа аймаг дотор уhалагдадаг газарай талмай улам үргэдхэжэ, тарианай ба хартаабхын үндэр ургаса абаха аргатай байhан тухай хэлээ. Тиимэhээ аймагай колхоз болон совхозуудые техникээр хангалгые hайжаруулха шухала гэжэ тэмдэглэбэ. Аймагай «Сельхозтехника» нэгэдэлэй, «Бурводстрой» трестын, ПМК-гай хүдэлмэрине эрид hайжаруулхаар саг ерээ.

Улаан-Үдын аймагай «Маяк» колхозой түрүүлэгшэ, депутат **Д. П. Болонев** Верховно Соведэй сесси дээрэ үгэ хэлэхэ зуураа, ажахын гэшүүдэй ажал хүдэлмэри тухай тодорхойгоор хөөрэбэ. Энэ колхозой гэшүүд юhэдэхи табан жэлэй түсэбтэ даабаринуудые бүхы талаарнь амжалтатайгаар дүүргэhэн юм. КПСС-эй XXV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые бэелүүлэн, колхозой гэшүүд арбадахи табан жэлэй туршада хэхэ ажалаа, зорилгонуудаа тодорхойлhон байна. Энэ үе соо таряа үйлэдбэрилгэ 25 процентээр, хартаабха 21, hүн 17, мяхан 19, ноohон 16 процентээр ехэ болгогдохо юм. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй түсэбтэ даабаринуудые колхоз амжалтатайгаар бэелүүлнэ. Байгша ондо 100 эхэ хонин бүриhөө 93 хурьган түлжүүлэгдээ, ноohо гүрэндэ худалдаха даабари 110 процент бэелүүлэгдээ. Түрүүн тоолоожо үзэhэнэй ёhoop hү үйлэдбэрилхэ, гүрэндэ худалдаха түсэб болзорhoонь урид дүүргэгдэхээр багсаагдана. Энэ колхоздо искусственна аргаар hү бэлдэхэ хэрэг hайнаар табигданхай. Тиигэжэ hаагдаhан hүнэй 97—98 процентнь гүрэндэ худалдагдадаг болоо.

Колхоздо hаалиин малай ехэ комплекс баригдажа байна. Тэрэнэй ашаглалгада оруулагдахада, нэгэ hаалишан 100 үнеэ харууhалха аргатай болохо юм. Тиигэжэ hаалишадай ажалай бүтээсэ хоёр дахин дээшэлүүлэгдэхээр хараалагдана. Колхоздо тэжээл бэлэдхэлгын хүдэлмэрие гуримшуулжа гол түлэб техникын хүсөөр хэдэг болоhоной ашаар нэгэ центнер үбhэнэй өөрын үнэ сэн нилээд хямдарhан байна.

КПСС-эй Центральна Комитет, СССР-эй Министрнүүдэй Совет hаяхан эрдэм наукын туйлалтануудые хүдөө ажахыда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ тухай тон шухала удха шанартай тогтоол абаhан байгаа гэжэ нүхэр Болонев хэлэбэ.

— Урдань аймагай түб байhан Тарбагатай тосхондо хэдэн олон эмхи зургаанууд бии, олон мянган хүн зон ажаhууна. Тиигэбэшье эндэ hүүлэй жэлнүүдтэ ямаршье барилга хэгдэнэгүй, хуушарhаниинь заhабарилагданагүй, — гэжэ депутат Болонев онсолон тэмдэглээ. Энэ тосхондо hаяын сагта hургуулиин, больницын шэнэ байшангуудые барихаар болоо. Энэ асуудал республикын Министрнүүдэй Совет удааруулангүй шиидхэхэ зэргэтэй

Хэжэнгын аймагай Соведэй гүйсэдхэхэ комитедэй түрүүлэгшэ **Б. Б. Рыбдылов** үгэ абажа, аймагай ажалшадай габшагай ажал тухай хөөрэбэ. Тиигэхэ зуураа шиидхэгдээгүй хэдэн асуудалда тогтоhон байна. Нэн түрүүлэн аймаг дотор барилгын хүдэлмэри саашадань hайжаруулха тухай тон тобо Аймагай түбтэ ерэхэ жэлдэ больницын шэнэ байшангай барилга эхилхээр хараалагдаhан аад. мүнөө болоходо түсэбhөө гаргагдашоо Энэмнай тон таарахагүй хэрэг гээшэ. Тиимэhээ больницын байшангай барилга заатагүй эхилхэ хэрэгтэй гэhэн эрилтэ аймагай ажалшадай үмэнэhөө нүхэр Рыбдылов табина. Мүн тиихэдэ Хэжэнгэ тосхоной соёлой байшан хуушараа, хүн зоной олошорходо, бага болоо. Соёлой шэнэ байшангай проектно-сметнэ документаци табиха хэрэгтэй болоно. Тиихэдэ Хэжэнгэ тосхоной ажалшадые уhаар хангаха, худалдаа наймаанай эмхинүүдэй хүдэлмэри эрид hайжаруулха Хэжэнгэдэ хилээмэнэй пекарни ойрын сагта бариха хэрэгтэй гэжэ үгэ хэлэгшэ тэмдэглэбэ. Эдэ асуудалнуудые түргэн саг соо шиидхэхэ хэрэгтэ республиканска зургаанууд. Министрнүүдэй Совет ёhотой туhаламжа үзүүлхэ бэзэ гэжэ хэлэбэ.

Буряадай геологическа управлениин начальник, депутат **А. С. Филько** сесси дээрэ үгэ хэлэжэ, республикын геологуудай ажал хүдэлмэри тухай хөөрөө. Арбадахи табан жэлэй түрүүшын жэлэй үнгэрhэн 10 hарын үйлэдбэриин түсэб үлүүлэн дүүргэгдээ. Урэмдэлгын ажал хэдэг хэдэн бригада энэ жэлэй түсэбые болзорhoонь урид бэелүүлбэ. Управлениин харьяата предприятинуудай дунда дэлгэрhэн социалис мүрысөөндэ Гуджирска ГРП-эйн коллектив эрхимлэжэ ябана Байгша ондо ашагта малтамалнуудай шэнэ хэдэн хэбтэшэ элирүүлэгдээ Байгал-Амарай түмэр замай Буряадай участогта барилгын материалнуудай баян 3 хэбтэшэ олдожо, үйлэдбэрилэгдэхөөр зууршалагдаа.

— Байгал-Амарай түмэр замай барилгын эхилхэдэ, республикын хойто зүгэй аймагуудай экономико хурдан түргэнөөр хүгжэхэ болоно. Тиимэhээ Хойто-Байгалай, Баунтын аймагуудта геолого-бэдэрэлгын хүдэлмэри саашадань үргэдхэхэ зорилготойбди. — гэжэ нүхэр Филько хэлэбэ. — Энэ зорилгоёо урагшатайгаар дүүргэхын тула республикын геологууд бүхы хүсэ шадалаа элсүүлэн ажаллажа байна. Энэ жэлэй түсэбтэ даабаринуудай дүүргэгдэхэ байhанда найданabди.

Республикын түлишын промышленностиин управлениин начальник **П. Э. Ренчинов** Верховно Соведэй сесси дээрэ үгэ хэлэжэ, управлениин харьяата предприятинуудай ажал хүдэлмэри тухай хөөрэhэн байна.

Буряадай АССР-эй Министрнүүдэй Соведэй түрүүлэгшэ, депутат **Н. Б. Пивоваров** сесси дээрэ дэлгэрэнгы үгэ хэлэбэ.

Зүбшэн хэлсэгдэhэн асуудалнуудаар Верховно Совет зохихо тогтоолнуудые баталан абаа.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй депутадууд (зүүн гарhаа) Яруунын аймагай Чарhатын совхозой hаалишан Цырен Дулма Жамбаловна Гурожапова, Хяагтын аймагай «Пограничный» совхозой үхэршэн Цэндэ Сурун Дашиевна Замбалаева гэгшэд сессиин забhарлалгын үедэ.

Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ фото.

ХАНИ ЁҺОНОЙ ОРШОН БАЙДАЛДА

БУХАРЕСТ. (ТАСС). Румыниин Коммунис партиин Генеральна секретарь, Румыниин Социалис Республикын Президент Н. Чаушеску Варшавска договорто хабаададаг гүрэнүүдэй Политическэ зүбшэлэлгын комитедэй зүблөөнэй хүдэлмэридэ хабаадаһан делегацинуудай хүндэлэлдэ ноябриин 26-да тусхай обед эмхидхээ.

КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежнев түрүүтэй Советскэ Союзай делегаци обедтэ байба.

Тэрэшэлэн РКП-гэй ЦК-гай Политгүйсэдкомой гэшүүд, гэшүүдтэ кандидадууд, РКП-гэй ЦК-гай секретарьнууд, СРР-эй партиида ба гүрэнэй бусад ажал ябуулагшад зүблөөндэ хабаадагшадтай хамта обедтэ байлсаа.

Нүхэр Н. Чаушеску зүблөөнэй амжалтатайгаар дүүрэһэнтэйнь дашарамдуулан, обедтэ байгшадые халуунаар амаршалба.

СЕПГ-гэй ЦК-гай Генеральна секретарь, ГДР-эй Гүрэнэй Соведэй Түрүүлэгшэ Э. Хонеккер аха дүү оронуудай делегацинуудай үмэнэһөө харюугай үгэ хэлээ.

Обед хани, халуун оршон байдалда үнгэрбэ.

ВЕНЕСУЭЛЫН ПРЕЗИДЕНТ МОСКВАДА

Экономическа ба промышленна харилсаа холбоон тухай Совет Социалис Республикануудай Союзай правительствын, Венесуэлын Республикын правительствын хоорондохи хамтын хэлсээндэ ноябриин 26-най үдэр Кремль дотор гар табигдаа.

Энэ документдэ СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын нэгэдэхи орлогшо К. Т. Мазуров, Венесуэлын Республикын гадаадын хэрэгүүдэй министр Рамон Эсковар Салом гэгшэд гар табиба.

Гар табилгын үедэ:

Совет талаһаа — СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. В. Подгорный, СССР-эй культурын министр П. Н. Демичев, РСФСР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэ М. С. Соломенцев, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшэнэрэй орлогшонор, СССР-эй министрнүүд ба бусад түшаалтад байба.

Венесуэлын талаһаа — Венесуэлын Республикын Президент К. А. Перес, тэрэниие удэшэжэ ябалсаһан хүнүүд байгаа.

(ТАСС).

ТҮРҮҮШЫН ҮДЭР

БОКС

Боксоор спортын бүлгэмүүдэй дунда командаараа республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн «Труд» бүлгэмэй спортын ордон соо уржадар үнгэргэгдэбэ. Боксын энэ наадада дуратай Улаан-Үдэ хотын ажалшад олоороо суглараһан байна.

Наадаһай ахамад судьяһаа уласхоорондын классай спортын мастер, СССР-эй экс-чемпион Валерий Стрельников спортсменүүдэй жагсаалай һүүлээр мүрысөөгөө эхилбэ. Түрүүшын үдэр 114 боксер рингдэ гаража, боксын һайн техникэ харуулхын тула яһала оролдоо, эрмэлзээшье.

Мүрысөөндэ хабаадагшадай дундаһаа республикын хэдэн удаа чемпионууд болоһон спортын мастерта кандидадууд Валентин Авдюшев, Николай Мониев, спортын мастер, РСФСР-эй арадуудай зургаадахи спартакиадын бронзо медальда хүртэһэн Александр Осокин болон мастерта кандидадууд Виктор Бадмаев, Александр Норбоев гэгшэд һайн бэлэдхэлтэй байба.

Эрэшүүлэй дунда үнгэргэгдэһэн наадада «Урожай» бүлгэмэй түлөөлэгшэ, нэгэдэхи разрядтай боксер Борис Семенов «Локомотивай» Николай Нимаевые нокдаунда оруулжа шүүбэ. Энэнь нэгэдэхи раундын үедэ тохёолдоо. Мүн залуушуул соопоо Андрей Хараев Батуевые торгоонгүй илаба.

Үсэгэлдэр бүри һонирхолтой наадан боложо. 36 боксер рингдэ гараһан байна.

Манай корр.

17 КОМАНДЫН МҮРЫСӨӨН

ШАТАР

Эрхүүгэй областиин Усолье-Сибирское хотодо шатараар Россин Федерациин түрүү һуури эзэлхын түлөө мүрысөөн эхилбэ. Энэ ехэ наадада Алас-Дурна зүгэй болон Уураал шадарай область, автономито республика, хизаарнуудай 17 команда хабаадалсана.

РСФСР-эй хахад финалай наадада хабаадалсаха эрхэ олохын түлөө наадажа эхилэгшэдэй дунда спортын зургаан мастер, мастерта 30 кандидадууд, нэгэдэхи разрядтай 18 шатаршад бии. Мастернууд сооһоо нэрлэбэл, Сибириин мэдээжэ шатаршан Л. Белов (Омск), Ю. Шилов (Красноярск), И. Гилинский (Новосибирск) болон бусад болоно.

Манай республикаһаа мастерта кандидат В. Залкинд, нэгэдэхи разрядтайшуул Б. Митыпов, М. Леонов гэгшэд энэ мүрысөөндэ хабаадана.

Наадаһай түрүүшын үдэр Баир Митыпов Новосибирскһээ ерэһэн мастерта кандидат Небылицын гэгшые шүүһэн, харин В. Залкинд, М. Леонов хоёр мастерта кандидадууд Козырев, Михальченко гэгшэдтэ шүүгдэхэ баатай байба. Хоёрдохи уулзалгын болоходо манай шатаршад ульгам бэрхээр наадажа шадаа. Тиин Залкинд спортын мастер Беловые, М. Леонов Курганһаа ерэһэн мастерта кандидат Ковальские шүүһэн. Митыпов Сутарихинтай (Барнаул) тэнсэһэн байгаа. Гурбадахи уулзалгада гансал Залкинд тэнсэһэн, нүгөөдэ хоёрнай шүүгдэһэн байна. Мүн удаадахи наадан дээрэ М. Леонов мастерта кандидат В. Ходько гэгшые шүүжэ шадаа.

Табадахи наадада Б. Митыпов Сахалинай Стуканевые, В. Залкинд Томскын Кирилловые шүүһэн, М. Леонов Омскһоо ерэһэн спортын мастер Адамсонтой тэнсэжэ гараба.

В. МАМИЛОВ.

МНР-эй НАЦИОНАЛЬНА ҺАЙНДЭР

ГАЗАРАЙ НӨӨСЭ БАЯЛИГУУДЫЕ УУДАЛНА

Монголой Арадай Республика 1924 оной ноябриин 26-да эмхидхэгдэн байгуулагдаа һэн. Монголой Арадай-революционно партиин хүтэлбэри доро энэ орон 50 жэлэй турша соо феодализмһаа социализмда орожо, үндэһэн хубилалтануудые хэжэ, туйлай ехэ амжалта, илалтануудые туйлаһан байгаа. Ахир түлюур гээгдэнги оронһоо Монгол мүнөөнэй промышленностьтай социалис хүдөө ажахытай аграрно-индустриальна гүрэн болоо. Ороной хүн зон социализмын материально-техническэ үндэһэ һуурииие хүгжөөхын түлөө ехэ хүсэлэл оролдолго гаргана. Ойрын ерээдүйдэ МНР-ые индустриально-аграрна орон болгохо тухай МНРП-гэй XVII съездын шиидхэбэри хадаа энэ замда шухалын шухала алхам мүн. Ашагта малтамал шанаржуулгын промышленностине хүгжөөхэ гээшэ энэ зорилгые шиидхэлгэдэ ехэ удха шанартай гээд МНРП, Монголой правительство тоолоно.

* * *

Энэ жэлэй зунай хаһа саг Монголой геологуудта айхабтар эршэтэй халуун байгаа. Монголой эрхэ байдалда газарай гүн дундахи баялигуудые бэдэрэгшэд ехэ хүдэлмэри хээ.

Советскэ Союзай ба аха дүү бусад социалис оронуудай мэргэжэлтэдтэеэ нягта холбоо барисаатайгаар ажаллан, Монголой геологууд урдань табигдаһан зорилгонуудые амжалтатайгаар бэелүүлжэ байна гээд геологиин ба ашагта малтамал шанаржуулгын промышленностиин министрэй нэгэдэхи орлогшо Чойжингийн Хурц ТАСС-ай корреспонденттэй хөөрэлдэхэдөө мэдүүлбэ. Имагтал 1971—1975 онуудта орон дотор геолого-бэдэрэлгын хүдэлмэриин хэмжээн 1,7 дахин үргэдэһэн байна. Геологууд зэдэй, вольфрамай, хоморой шухаг металлнуудай, плавикова шпадай, фосфоридуудай ашагта малтамалтай газарнуудые, шулуу нүүрһэнэй хэбтэшэнүүдые шэнжэлэн элирүүлһэн байха юм. Ашагта малтамал шанаржуулгын промышленность хадаа Монголой экономикын ерээдүйн ехэ һалбари мүн. Һүүлэй табан жэлэй турша соо продукци үйлэдбэрилгэ 3 шахуу дахин ехэдхэгдээ. Монгол ороной газарай бүхы баялигууд бүгэдэ арадай зөөри болоно.

Монгол, совет геологуудай харилсаа холбоон үнинэй ёһо заншалтай юм. Һүүлэй үедэ али алиндань ашатай туһатай үндэһэ һуури дээрэ тэрэ илангаяа амжалтатайгаар хүгжэһэн байна. Геолого-бэдэрэлгын хүдэлмэри хэхын тула Советскэ Союз Монгол орондо урьһаламжануудые үгэдэг, дүршэл шадабаритай мэргэжэлтэдые эльгээдэг, түхеэрэлгэ болон материалнуудаар хангадаг юм. Совет геологическа ехэ экспедици МНР-тэ хүдэлнэ. Тэрэнэй хүдэлмэрилэгшэд «Эрдэнэтийн-Обоо» гэжэ зэдэй-молибденэй ашагта малтамалнуудай хэбтэшые наринаар шэнжэлһэн байгаа. Азидахи ашагта малтамал шанаржуулгын мантан томо комбинат тэрэнэй үндэһэ һуури дээрэ баригдана. Тэрэнэй гаргаһан продукциие Советскэ Союз абалсаха юм. Энэ экспедици шулуу нүүрһэнэй ехэ хэбтэшэтэй газарые элирүүлэн нээгээ. Бага нуур гэжэ нютагта шулуу нүүрһэ малтан абадаг уурхай һаяар баригдажа эхилхэ байна. Өөһэдынгөө хүсөөр, зоореэр иимэ ехэ ажал хүдэлмэри богони болзор соо хэжэ шадахагүй байгаабди гэжэ нүхэр Ч. Хурц хөөрэнэ. Плавикова шпат, алта олзоборилон абадаг хэдэн предприятинуудай бүридэлдэнь ородог «Монголсовцветмет» гэжэ нэгэдэл ашаг үрэ ехэтэйгөөр ажаллана.

СЭВ-тэ хабаатай бусад оронуудай адли мэргэжэлтэдтэеэ хамта монгол геологууд бата харилсаа холбоо тогтоогоод, ашаг ехэтэй үрэ дүнгүүдые туйлана. Советскэ Союзай, Болгариин, Венгриин, Польшын, ГДР-эй, ЧССР-эй бүлэг эрдэмтэд МНР-эй газар дайдадахи ашагта малтамалнуудые дүрбэдэхи жэлээ бэдэрэн шэнжэлжэ байна. ГДР-эй геологуудай хабаадалгатайгаар цинкын ба алтанай ашагта малтамалтай газар элирүүлэгдээ. Болгариин мэргэжэлтэд-каолин, шатасагүй шабар, гипс, үнгэтэ ба хоморой шухаг металлнууд, кокслогдодог шулуу нүүрһэ Чехословакиин мэргэжэлтэд үнгэтэ ба хоморой шухаг металлнуудые шэнжэлэн бэдэрһэн байха юм. Венгриин геологууд геологическа картануудые зохёохо талаар ехэ хүдэлмэри хээ. Эдэнэй туһаламжаар молибденэй, үнгэтэ металлнуудай ашагта малтамалнууд нээгдэһэн байна. Бэлшээриие уһаар хангахын тула эдэнэр ехэ оролдолго гаргаа.

Уласхоорондын геологическа экспедици энэ жэлдэ МНР-эй газар дайда дээрэ түрүүшынгээ бэдэрэлгэ хэһэн байна. СЭВ-тэ гэшүүн бүхы оронууд тэрээндэ хабаадаһан байна гэжэ Ч. Хурц хэлэбэ. Саашанхи 10—20 жэлэй турша соо СЭВ-тэ хабаатай оронуудые тү... шын, минеральна түүх... эдэй нөөсэ баялигууд... хангаха зорилготойгоор ... циалис экономическа ха... рилсаанай нэгэдхэгдэһэ... программаар ехэ туһа хүргэ... нэ гээд тэрэ мэдүүлээ. Мон... голой Арадай Республика... энэ талаар угаа таарамжа... байна. 1976—1980 онууд... хүдэлхэ уласхоорондын гео... логическа экспедици энэ ... рилгые шиидхэхэ уялгатай... юм.

200 гаран мэргэжэлтэ... бүридэһэн экспедици энэ зу... Хэнтэйн аймагта бэдэрэл... хүдэлмэри хэжэ эхилһэн б... гаа. Геологууд дүрбэ... метр бүхэн газарые на... наар шэнжэлнэ. Үнэтэ т... хэй эдэй баян хэбт... олдоһон байгаа. Бэдэрэ... үргэлжэлһөөр...

Социалис экономическа харилсаанай нэгэдхэгдэ... программые бодото байдал... бэелүүлэн, СССР ба аха д... бусад оронууд экономик... хүгжөөжэ, бусад социал... оронуудай зэргэдэ гара... дань Монгол орондо инте... национальна туһалам... дэмжэлгэ үзүүлнэ гээд эд... бүгэдэ элирхэйлэн гэршэ... гээд Ч. Хурц түгэсхэлдөө ... лэбэ. Социалис экономическа харилсаанай, ажал хүдэлмэрии хубаарилһанай аша... СЭВ-эй гэшүүн-орон бүр... ажахын зорилгонуудые ... жалтатайгаар шиидхэхы... ниитын үйлэдбэриин аш... үрэ дээшэлүүлхын, бии ... гаа арга нөөсэнүүдые б... ашаглахын тула ... ехэ арга боломжотой ... манай ороной жэшээ ба... на. Социалис хани нэгэдэ... оронуудай бата жагсаа... саашадань гүнзэгырүүл... аша туһада, арадуудай ... жаргалай аша туһада соц... лис харилсаае али бүхы ... лаарнь гүнзэгырүүлэн ... жөөхэ шухала гэжэ КПСС-... эй XXV съезд дээрэ, МНР... гэй XVII съезд дээрэ тэмдэ... лэгдэһэн байна.

К БОЛДОХОНОВ,
ТАСС-ай корреспондент.

Улаан-Баатар.

МНР-эй түб хото Улаан-Баатар жэлһээ жэлдэ гоё һайхан болоно. Гудамжануудаарнь модод, һөөгүүд һуулгагдана.

Дархан хото ороной энергетикын эгээ томо түб болоно. ТЭЦ-эй түрүүшын блок хүдэлнэ. Бүхы проектнэ хүсэниинь 100 мянган киловатт болохо юм.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Улаан Баатарай гудамжада. Дархандахи ТЭЦ-эй газаадахи түхэл.

ТАСС-ай фотохронико.

ТЕЛЕФОН ТЕЛЕГРАФ РАДИО — ХИЛЫН СААНАҺАА

АМГАЛАН БАЙДАЛАЙ ТҮГЭЛДЭР НҮХЭСЭЛ

Варшавска договорто хабаададаг гүрэнүүдэй Политическэ зүбшэлэлгын комитедэй Бухарестдэхи зүблөөндэ гадаадын хэблэл ехэ анхарал хандуулна. Тиихэтэеэ хамта КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь Л. И. Брежневэй албанай хэрэгээр Румынида ошоод бусалгын дүнгүүдые — интернациональна харилсаа холбоогоо гүнзэгырүүлхэ, дэлхэйн социалис оронуудай хүсэ ба нэгэдэлые улам шангадхаха хэрэгтэ оруулагдаһан хубита мүн гээд сэгнэнэ.

СОФИ. Партийна ба гүрэнэй хүтэлбэрилэгшэдэй уулзалганууд, нягта холбоо барисаан аха дүү социалис оронуудые нэгэдхэдэг олон тоото холбоо барисаанай дунда шухала һуури эзэлнэ гэжэ Болгариин «Работническо дело» онсолон тэмдэглэнэ.

ВАРШАВА. Эб найрамдал ба аюулгүй байдалые батадхалга хадаа Варшавска договорой эмхи дотор нэгэдэгшэ социалис хани нэгэдэлтэ гүрэнүүдэй гадаадын политикын тон шухала стратегическэ хараа шэглэл болоно гэжэ Польшын «Трибуна люду» бэшэнэ.

ПРАГА. Политическэ зүбшэлэлгын комитедэй зүблөөн бүхэн — эб найрамдалай ба Европодохи аюулгүй байдалай түлөө тэмсэлэй шухала шата болоно. Шахардуу байдалые саашадань һулаируулхын хэрэгтэ тон шухала удха шанартай асуудалнууд иимэ зүблөөн бүхэн дээрэ зүбшэн хэлсэгдэдэг байна гэжэ Чехословакиин «Руде право» мэдүүлнэ.

УЛААН-БААТАР. Совет Румын дээдэ тушаалтадай үрэ түгэс хөөрэлдөөнүүд, хамтын мэдүүлгэ аха дүү партинуудай, бүхы социалис хани нэгэдэлтэ оронуудай улам бэхижэжэ байтаа нэгэдэлэй ба эмхидэлэй эли тодо жэшээ болоно гэжэ «Үнэн» газетэ тусхайлан тэмдэглэнэ.

ХАНОЙ. Л. И Брежнев, Н. Чаушеску КПСС-эй ба РКП-гэй хоорондын, Советскэ Союзай болон Румыниин хоорондохи харилсаа холбоое, хани барисаае саашадань хүгжөөхэ тухай мэдүүлгэдэ гар табяа гэжэ мэдээсэхэ зуураа, энэ шухала документнь хоёр партиин ба гүрэнэй хоорондын хани ёһоной харилсаа холбоое бүхы аргаар хүгжөөхөөр шиидэнхэй байһыень элирхэйлнэ гээд «Нян Зан» газетэ тусхайлан тэмдэглэбэ.

БОНН. Совет-румын дээдэ тушаалтадай Бухарестдэхи хөөрэлдөөнүүд «Советскэ Союз Румыни хоёрой хараа бодолой адли байһые лаблаба» гэжэ «Франкфуртер Альгемайне» газетэ тэмдэглэнэ.

(ТАСС).

ЛИССАБОН

Фашис алууршаниие сүүдлэлгэ

ТАСС

ПИДЕ-гэй — Португалидахи фашис диктатурын политическэ полициин хүдэлмэрилэгшэ байһан Антонио Домингешые сүүдлэхэ сүүд эндэхи сэрэгэй трибуналда хэдэн удаа хойшолуулагдаһанаа һэргээгдэбэ

Португалиин Компартиин элитэ мэдээжэ ажал ябуулагша, фашизмда эсэргүүсэн эдэбхитэйгээр тэмсэгшэ Жозе Диаш Коэлью гэгшые гэрэ, 1961 оной декабриин 19-дэ хорото зорилгоор алаһан байгаа гээд гэмнэгдэнэ. Гэмтэ хэрэгүүдые үйлэдэдэг ПИДЕ гэдэг эмхидэ ородог тэрэнэй ажал ябуулгада эдэбхитэйгээр хабаададаг байгаа гэжэ тэрэ гэмнэгдэнэ.

ПИДЕ-гэй хүдэлмэрилэгшэ байһан энэ хүниие сүүдлэлгэ 48 жэл соо Португалиин арадые дарлан мүлжэһэн, Португалиин фашизмые гэмнэн буруушааһан арадай сүүдэй эхин болоно гээд зүүнэй үзэлтэй хэблэл тэмдэглэнэ.

Сэрэгэй трибунал фашис алууршаниие хатуу шангаар хэһээхэ, ПИДЕ-гэй гэмтэ ябуулгые буруушааха байха гэһэн эрилтэ ороной демократическа олониитэ табина.

НЬЮ-ЙОРК

Палестинын арадай үндэһэн эрхэнүүдые дэмжэхэ

ТАСС

Дүтын Зүүн зүгтэхи байдалые политическэ аргаар гуримшуулгын гол шухала зорилгонуудай нэгэн болохо Палестинэ тухай асуудалые ООН-ой Генеральна Ассамблейн XXXI сесси зүбшөө.

Энэ асуудалые шиидхэлгэ гансал Палестинын араб арадта бэшэ, харин Дүтын Зүүн зүгтэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал, аюулгүй байдал хангаха хэрэгтэ айхабтар шухала удха шанартай байна гээд үгэ буляалдаата хөөрэлдөөнүүд элирхэйлэн гэршэлээ. Социалис ба хүгжэжэ байгаа ехэ бүлэг оронуудай үүсхэлээр тогтоол баталагдан абтаба. Палестинын асуудалые зүб ... рөөр шиидхээгүй һаа Дүтын Зүүн зүгтэхи хёморой зүришэлдөөе улам гүнзэ... рүүлхэ, уласхоорондын найрамдал ба аюулгүй ... далда аюул тохёолдуу... байна гээд энээн соо тэмдэ... лэгдэнэ. Палестинын ара... зайлашагүй үндэһэн эрхэнүү... дые сахин бэелүүлһэнэй ... дэһөөр лэ Палестинын ас... далые үнэн зүбөөр шиидх... гүй һаа, Дүтын Зүүн ... бата эб найрамдал хангаг... болохогүй байна гээд т... тоол дотор хэлэгдэнэ.

ВАШИНГТОН

Вашингтондо уулзалга болобо

ТАСС

Дж. Фордын правительство засаг захиргааниие шэнээр һунгагдаһан президент Дж. Картерта дамжуулан үгэлгэдэ бэлэдхэл Холбоото Штадуудта хэгдэжэ үргэлжэлһөөр. Тэрэ ерэхэ жэлэй январиин 20-до хуулитаар тушаалдаа орохо юм.

Президент Дж. Форд Дж. Картертай Сагаан байшан соо уулзаба. Тушаалдаа ороод байха үедөө бэрхэшээлнүүдтэй ушархагүй тула энэ үе соо ерээдүй президентые бүрин дэмжэхэ гээшэ манай правительствын уялга болоно гэжэ тэрэ хөөрэлдөөнэй үедэ Дж. Картерта мэдүүлһэн байгаа. Энэ соо «американецуудай нэгэдэл һэргээгдэжэ» шадагдаабза гээд этигэн найдажа байһанаа Дж. Картер дуулбэ.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Ноябриин 28-һаа декабриин 5 болотор

ВОСКРЕСЕНИ, 28

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 10.25 — Ахалагша классайхидта зорюулагдаһан литературна уншалга. 11.05 — «Арадай уран бэлиг» гэһэн фестиваль. Хяагтын район.

«Орбита». 12.05 — А. А. Дановой нэрэмжэтэ 1-дэхи жэшээтэ типографиин печатник Социалис Ажалай Герой М. С. Парафоновтой «Орлёнок» телестудиин юнкорнуудай уулзалга. 12.50 — Забһарлалга. 13.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — Хүгжэм. 14.20 — Мультфильмнүүдэй программа «Том Джерри» (США). 14.50 — «Хүгжэмтэ киоск». 15.20 — «Уласхоорондын һонин». «Исполнение желаний» — уран һайханай фильм. 17.25 — «Танай бэшэгүүдээр» — хүгжэм. 18.00 — «Время». 18.30 — Забһарлалга. 18.40 — «Хүдөөгэй час». 19.40 — Концерт. 20.00 — «Киногоор аяншалагшадай клуб». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Петербургская ночь». Уран һайханай фильм. 23.05 — «На старости я сызнова живу»... Баримтата фильм. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 13.00 — «Снежная королева» — мультфильм. 14.10 — «Страницы хореографии». Хүгжэмтэ фильм. 15.10 — «Тайна Мукамы». Уран һайханай фильм

ПОНЕДЕЛЬНИК, 29

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — «Социалис оронууд» гэһэн циклһээ хөөрэлдөөн. 18.25 — Багашуулда — «В стране веснушек». 18.55 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 19.15 — «Дуунтай уулзалга». 19.55 — «Сэрэгэй уран зураашад — грековтэн» — киноочерк. 20.15 — «КПСС-эй XXV съездын шиидхэбэри бэелүүлхын түлөө» гэжэ циклһээ хөөрэлдөөн. 20.35 — «Как доброго молодца женили» — кинофильм. 21.45 — Концертын программа.

ВТОРНИК, 30

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.10 — Миланай «Ла Скала» театрай дуушан Джузеппе ди Стефанын концерт. 11.55 — «Объектив». 12.25 — «Эдиршүүлэй уран бэлиг». 12.50 — «Онтохон соохи гайхалта ябадал» — мультфильм. 13.00 — Уран һайханай богони фильмүүд үхибүүдтэ харуулагдаха. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса».** 14.55 — Хоккей «Динамо» (М) — «СКА» (Л). 16.05 — Искусствын уран бэлигтэнэй концерт. 17.05 — «Баян ургасын зам» — баримтата фильм. 17.35 — «Н. Кашежевагай шүлэгүүдтэ зохёогдоһон А. Островскиин дуунууд». 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — «Ёһотойл хүбүүд, даа!». 19.15 — **«Социалис мүрысөөнэй дабшаса»** 20.05 — «Предварительная защита» — телевизионно зүжэг.

Улаан-Үдэ. 21.00 — «Уласхоорондын шэнжэлэл». 21.20 — Телевизионно һонин. 21.40 — «Буряад сувенирнүүд». 22.10 — Хүгжэмтэ забһарлалга.

«Орбита». 22.20 — Искусствын уран бэлигтэнэй концерт. 23.20 — Забһарлалга. 23.30 — «Время». 24.00 — Хоккей. «Химик» (Воскресенск) — ЦСКА.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Соболевский наадана. 18.40 — «Багшада — экран». 19.00 — «Когда человек улыбнулся» — кинофильм. 20.30 — Хүгжэмтэ дамжуулга.

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.20 — «Серенада» гэжэ инструментальна ансамблиин концерт. 21.50 — «Баян ургасын зам» — баримтата фильм.

ДЕКАБРИИН 1, СРЕДА

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.00 — «Республикын үдэр» гэһэн национальна һайндэртэ зорюулагдаһан Югославиин Социалис Федеративна Республикын телевидениин программа. 11.00 — Забһарлалга. 11.10 — «Бидэнэр байгаалитай танилсанабди». 11.30 — «Маяковскиин уянгата шүлэгүүд». 12.25 — Үхибүүдтэ — фильм. «Мэндэ амар, Москва!». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Үхибүүдтэ — шүлэг». 14.25 — «Н. Тихонов. Саг үе ба харгы зам» — баримтата фильм. 15.05 — «Мүнөөнэй эрдэм наука». 15.35 — «Республикын үдэр» гэһэн һайндэртэ зорюулагдаһан СФРЮ-гэй телевидениин программа. 17.35 — «Амар мэндэ байгыт!» — баримтата фильм. 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — «Н. Тихонов. Саг үе ба харгы зам» — баримтата фильм.

Улаан-Үдэ. 19.10 — «Факел» — залуушуулай программа. «Ямар байнаш студент?». 19.50 — «Оршон тойронхи байгаалиин асуудалнууд ба уласхоорондын экономическа харилсаан» тухай хөөрэлдөөн. 20.10 — «Танда, автомобильда дуратайшуулда!» — конкурс. 4-дэхи дамжуулга. 20.45 Хүгжэмтэ забһарлалга.

«Орбита». 21.00 Шэнэ һонин. 21.15 — «Москвагайхидай хүдэлмэришэнэй найдабари. 21.45 — «Н. Кашежевагай шүлэгүүдтэ зохёогдоһон А. Островскиин дуунууд. 22.00 — Забһарлалга. 22.10 — «Экранда — кинокомеди». «Свинарка и пастух». 23.25 — Камерна концерт. И. С. Бахай зохёолнууд. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ 18.00 — «Наранай ритм» — баримтата фильм. 18.30 — Үхибүүдтэ — мультфильм.

«Орбита». 19.10 — Хоккей. «Химик» (Воскресенск) — ЦСКА.

Улаан-Үдэ. 21.00 — «Рожденная революцией» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери).

ЧЕТВЕРГ, 2

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.00 — «Баримтата экран». 10.15 — «Н. Кашежевагай шүлэгүүдтэ зохёогдоһон А. Островскиин дуунууд». 10.30 — «Усть-Илим баригдана». КПСС-эй Эрхүүгэй обкомой нэгэдэхи секретарь Н З. Банников дамжуулгада хабаадалсаха. 11.00 — Забһарлалга. 11.10 — Лаосой дуун ба хатар. 11.40 — «Зураг бүхэндэ — наран!». 11.55 — «Горнистнар, дохёо үгыт!». 12.40 — Үхибүүдтэ — фильм. «Белый клык». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — **«Олон түмэнэй ленинскэ университет».** Түрүшын колхозуудһаа мүнөөнэй аграрна комплекснууд хүрэтэр. 14.40 — СССР-эй профсоюзуудай уран һайханай бүлгэмдэ хабаадагшадай концерт. 15.35 — «9-дэхи студи». 16.35 — «Сэнхир һэлмэнүүдэй» кубок. Фигурна халтиралгаар уласхоорондын мүрысөөн. 17.20 — Лаосой дуун ба хатар. 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — «Усть-Илим баригдана». 19.00 — «Хүгжэмтэ абонемент». «Залуу гүйсэдхэгшэд». 19.40 — «9-дэхи студи». 20.40 — Химки хотын «Родина» гэжэ соёлой байшангай ород арадай дуунай хоор дуулана (Москва).

Улаан-Үдэ. 21.00 — Телевизионно һонин. 21.20 — «Үйлэдбэриин түрүүшүүлдэ үгэ үгтэнэ». 21.50 — «Хүгжэмтэ забһарлалга».

«Орбита». 22.10 — Фигурна халтиралгаар мүрысөөн. 22.55 — «Амиды клеткын нюусанууд» — эрдэм дэлгэрүүлгын фильм. 23.05 — СССР-эй профсоюзуудай уран һайханай бүлгэмдэ хабаадагшадай концерт. 24.00 — «Время». 00.30 — «Солдадуудай домоглол бэшэгүүд» баримтата 4-дэхи фильм. — «Если бы не саперы»...

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — «Экран» — телевизионно суглуулбари. 19.00 — Үхибүүдтэ — фильм. «Не болит голова у дятла». 20.30 — Концерт.

«Орбита». 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — Джузеппе ди Стефанын концерт. 22.00 — Забһарлалга.

Улаан-Үдэ. 22.10 — Театртай уулзалга».

ПЯТНИЦА, 3

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.00 — «Солдадуудай домоглол бэшэгүүд». Баримтата фильм. — «Если бы не саперы...». 10.00 — Искусствын уран бэлигтэнэй концерт. 11.00 — Забһарлалга. 11.10 — «Ну, погоди!» — Мультфильмнүүдэй 5, 6, 7-дохи гаргалганууд. 11.45 — Фигурна халтиралгаар мүрысөөн. 12.30 — «Хүхюун нотохонууд». 12.45 — «Манай намтар». 1921-дэхи он. 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — И. С. Бахай зохёолнуудһаа концерт. 14.35 — «Москва ба москвагайхид». 15.05 — «Солдадуудай домоглол бэшэгүүд» — баримтата фильм. 16.05 — Мори һорёоной спортын мүрысөөн. 16.45 — «Обычный месяц» — уран һайханай олон серитэй фильм. (1-дэхи сери). 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время».

Улаан-Үдэ. 18.30 — «Совет Россин поэдүүд» (буряадаар). 18.55 — Телевизионно һонин. 19.15 — «Һалбаран хүгжэһэн социализмын демократи». Хөөрэлдөөн. 19.30 — Хүгжэмтэ забһарлалга.

«Орбита». 19.45 — «Обычный месяц» (1-дэхи сери). 21.00 — Шэнэ һонин. 21.15 — «Манай намтар». 1921-дэхи он. 22.30 — Забһарлалга. 22.40 — «Тренер» — кинофильм. 24.00 — «Время».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 19.45 — Концерт. 20.15 — «Улаан-Үдэ» — хотын программа. 21.05 — «Рейс первый, рейс последний» — кинофильм.

СУББОТО, 4

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 11.10 — «Нуурһаа далай хүрэтэр» — баримтата фильм. 11.30 — «Хүн. Бүмбэрсэг дэлхэй. Замбуулин». 12.00 — «Үглөөнэй почто» — хүгжэмтэ дамжуулга. 12.30 — «Кинопанорама». 14.00 — Шэнэ һонин. 14.10 — «Руслан ба Людмила» — кинофильм (1-дэхи сери). 15.35 — «Ан амитадай аймаг». 16.45 — «Обычный месяц» (2-дохи сери). 17.50 — Забһарлалга. 18.00 — «Время». 18.30 — «Элүүр энхэ байлга». 19.00 — Хоккей. «Спартак». — «Трактор». Забһарлалгын үедэ: 1. Баримтата фильм. 2. «Спортлото» наадалга. 21.15 — Шэнэ һонин. 21.30 — «Гүрэнэй А. С. Пушкинай нэрэмжэтэ уран зурагай искусствын музей». «Голландиин искусство». 22.00 — «Нуурһаа далай хүрэтэр» — баримтата фильм. 22.20 — Забһарлалга. 22.30 — «Кинопанорама».

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — «Совет Герб тухай хөөрэлдөөн» — телеочерк. 18.00 — «Адли эрхэтэй холбоон» — баримтата фильм. 18.40 — Буряадай телевидениин ба радиогой арадай инструментнүүдэй оркестрэй концерт. 19.10 — «Рожденная революцией» — кинофильм. (2-дохи сери). 20.30 — «Эхэ орон тухай дууланалби» фильм-концерт.

ВОСКРЕСЕНИ, 5

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 9.00 — «Спортлото» наадальга. ... — «Эсэгэ ороноо ма... дууланаб». Совет поэдүү... шүлэгүүдээр найру... һан композици. 9.30 ... «Энээниие таанар хэжэ ... дахат! Залуу ухаалан ... хёогшодой конкурс. 10.30 ... «Хүгжэмтэ киоск». 11... Забһарлалга. 11.10 — ... танкинадахи концертын ... ди урина». 12.35 — ... фильмнүүдэй програм... «Каникулы Бонифа...» «Петя-невидимка». 13.00 ... «Советскэ Союзда алба ... нэб!». 14.00 — Шэнэ ... 14.00 — «Руслан ба ... ла» (2-дохи сери). 15.2... «Киногоор аяншала... клуб». 16.20 — «Со... Союз харгиин айлшадай ... намжада». 16.35 — ... ный месяц» (3-дахи ... 17.40 — Концерт. 17.5... Забһарлалга. 18.00 — ... мя». 18.30 — Уран һа... най гимнастикаар «Инт... дениин» кубок. 19... Мүнөөдэр — СССР-эй ... ституциин үдэр. 20.1... Баледэй артистнарай ... церт. 21.00 — Шэнэ ... 21.15 — «Хүдөөгэй ... 22.20 — Забһарлалга ... — Уласхоорондын ... 23.00 — «Киногоор ... лагшадай клуб». 24... «Время».

ПРАВДА БУРЯТИИ

Нэгэдэхи хуудаһанда. «Уласхоорондын шахардуу байдал һуларуулхын тула шиидхэгдэхэ шэнэ зорилгонуудай түлөө, Европодо аюулгүй байдал бэхижүүлхын, харилсаа холбоо хүгжөөхын түлөө» — Варшавска Договорто хабаададаг гүрэнүүдэй деклараци. Коммюнике. ТАСС-ай материал. Буряадай АССР-эй юһэдэхи зарлалай Верховно Соведэй дүрбэдэхи сесси дээрэһээ хэһэн тоосоон.

Хоёрдохи хуудаһанда. Варшавска Договорто хабаададаг гүрэнүүдэй деклараци түгэсхэл. ТАСС-ай мэдээсэл.

Гурбадахи хуудаһанда. Буряадай АССР-эй юһэдэхи зарлалай Верховно Соведэй дүрбэдэхи сесси дээрэһээ хэһэн тоосооной үргэлжэлэл.

Дүрбэдэхи хуудаһанда. Буряадай АССР-эй юһэдэхи зарлалай Верховно Соведэй дүрбэдэхи сесси дээрэһээ хэһэн тоосоон түгэсхэл

Редакторай орлогшо
М. Н. НИМАЕВ.

Манай адрес, телефон...
Индекс: 670000. ... Удэ, ул. Ленина, 35 ...
фоны: секретариат— ... приемная — 2-54-93.